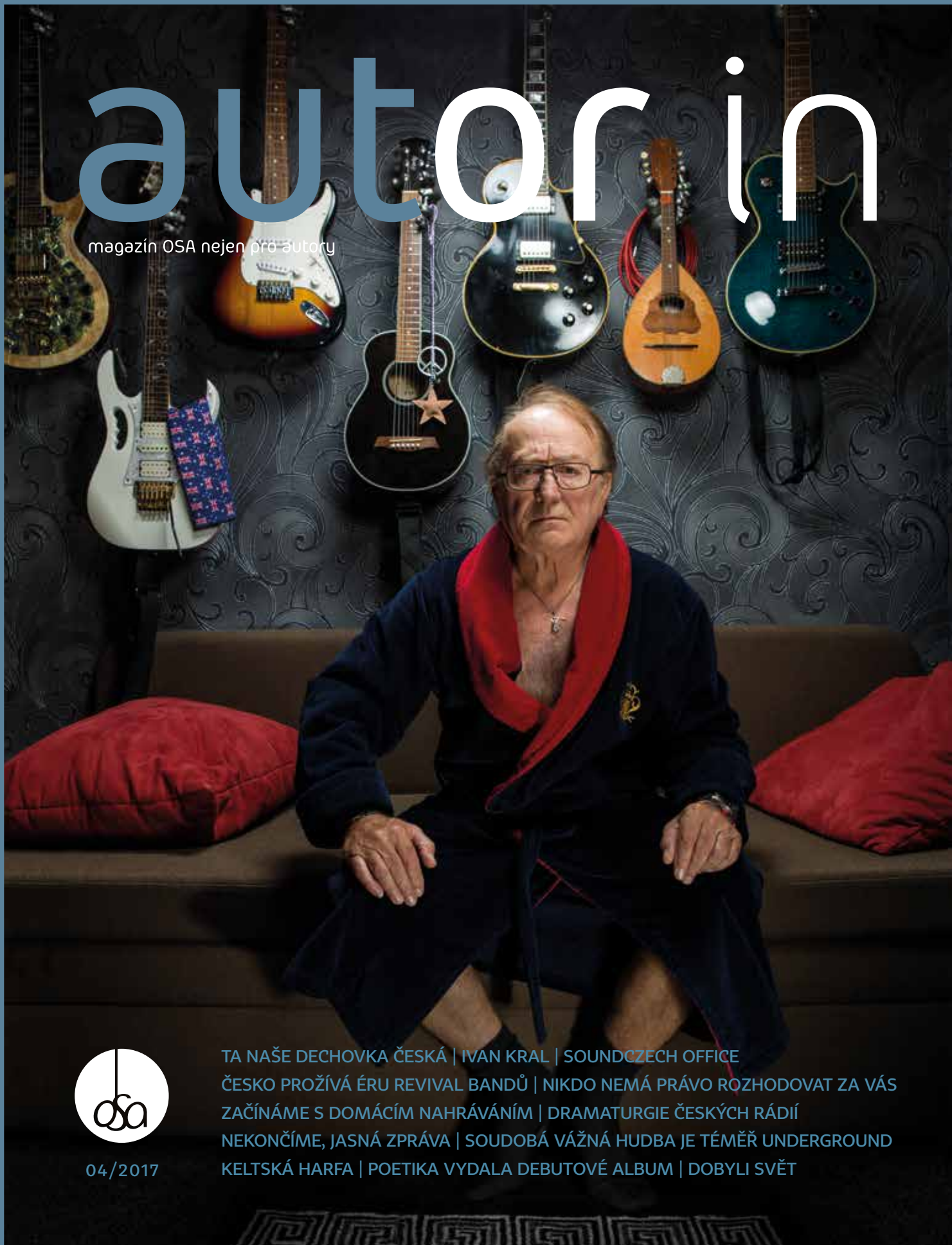

autorin

magazín OSA nejen pro autory

04/2017

TA NAŠE DECHOVKA ČESKÁ | IVAN KRAL | SOUND CZECH OFFICE
ČESKO PROŽÍVÁ ÉRU REVIVAL BANDŮ | NIKDO NEMÁ PRÁVO ROZHODOVAT ZA VÁS
ZAČÍNÁME S DOMÁCÍM NAHRÁVÁNÍM | DRAMATURGIE ČESKÝCH RÁDÍÍ
NEKONČÍME, JASNÁ ZPRÁVA | SOUDOBA VÁŽNÁ HUDBA JE TĚMĚŘ UNDERGROUND
KELTSKÁ HARFA | POETIKA VYDALA DEBUTOVÉ ALBUM | DOBYLI SVĚT

MUSIC CITY

... PRO MUZIKANTY

Navštivte největší

prodejnu

HUDEBNÍCH

NÁSTROJŮ V ČR

Exkluzivní sleva 15 % pro členy svazu na výrobky značek AKG, Soundcraft, Lexicon, JBL, Tascam, Peavey a Sabian

3 patra hudebních nástrojů a zvukové techniky

Kvalifikovaný personál

Vyzkoušení nástrojů v odhlučněných zkušebnách

Slevu uplatníte v prodejně Music City po předložení tohoto inzerátu nebo na e-shopu music-city.cz zadáním kódu „15% AUTORIN“ do pole Poznámka ve 3. kroku nákupního košíku. Sleva bude započítána až po odeslání objednávky.

 www.music-city.cz

 e-shop@music-city.cz

 800 708 807

Ocelářská 937/39
Praha 9 - Vysočany 190 00

Úvodní slovo

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

zase máme jedno komplikované období za sebou. Začalo to směřnicí Evropského parlamentu (EP), pokračovalo novelou autorského zákona (AZ) a skončilo valným shromážděním členů OSA 2017, které se s tím muselo vypořádat. Kostky jsou vrženy a už se k tomu nebudeme vracet, dalo by se říci.

Na stole se mezitím objevilo nové aktuální téma a tím byly bezesporu volby do Poslanecké sněmovny. Po zhlédnutí první předvolební debaty jsem byl postojí a názory představitelů hlavních politických stran opět překvapen, i když tentokrát v opačném smyslu. Všichni unisono horovali pro rozvoj informačních technologií, všeobecnou digitalizaci a robotizaci. To, co podle nich potřebujeme, je získávat „mozky“, know-how a opustit linii levné pracovní síly. Naše produkce by měla mít vyšší přidanou hodnotu, což znamená postupnou změnu ekonomiky od levných montoven k ekonomice nápadů. V ČT jsem zachytil rozhovor s ministrem financí Ivanem Pilným, ve kterém se vyjadřoval v tom smyslu, že naše materiální a lidské zdroje jsou z velké části vyčerpané, musíme přejít na výrobu s vysokou přidanou hodnotou, a přitom si rukou významně ukazoval na hlavu. Jistě tím nemyslel šikovně české ručičky, ale chytré české hlavíčky. No bodejť, když „makal“ pro Microsoft.

Jsou to opravdu titíž politici, kteří si ještě před necelým rokem lámali hlavu, jak ohnout paragrafy, jen aby kolektivní správa autorských práv ostrouhala kolečka? Všechno, s čím teď politická reprezentace přichází, je přece založeno na schopnostech talentovaných konstruktérů, vědců, programátorů a umělců. Klíčem, který otevírá brány budoucnosti, je lidská kreativita chráněná autorským zákonem. Těžko lze najít jiný okruh činností s vyšší přidanou hodnotou, než je právě tvůrčí myšlení. Ale i myšlení je práce a nic není zadarmo. A tak by takový tvůrce a jeho kolektivní správce mohli být pro ostatní příkladem. Takřka z ničeho dokáže autor pouhou myšlenkou vytvořit dílo se stoprocentní přidanou hodnotou. Stačí mu k tomu tužka, papír nebo notebook. Kolektivní správce pak zpracuje data o užití díla, aby tvůrce dostal za svou práci spravedlivou odměnu, a postará se, aby uživatel získal snadný a rychlý souhlas k užití děl, která má správce v evidenci. OSA navíc v tomto procesu používá právě onu vytouženou kompletní digitalizaci.

Takže zbývá odpověď na otázku: můžeme tato slova současných politiků brát opravdu vážně? Nebyla to zase jen předvolební rétorika? Doufejme, že to myslí upřímně. V širším kontextu je to skutečně jedna z cest, jak chránit naši civilizaci, kulturu i ekonomiku. Přesto se mi neodbytně vrací jeden moment, který jsme zažívali loni v několika debatách na poslanecké půdě, ještě před schválením novely autorského zákona. Nemohl jsem si nevšimnout, že každý, kdo hájil nebo navrhoval něco v náš neprospěch, začínal slovy „uznáváme, že máte nárok na autorskou odměnu, ale ...“ a pak následoval výčet důvodů, proč to jako nejde. Těch několik hlasů, které hovořily v náš prospěch, tento řečnický obrat nepoužívalo. Proč také? Ve 21. století totiž není právo na autorskou odměnu žádným překvapením. Asi právě proto také není autorskoprávní oblast zrovna silným volebním tématem. Tohoto stébla se chytají povětšinou minoritní strany. Ve svém volebním programu se autorským právem tradičně zabývají Piráti

a své protiautorské know-how tradičně přináší také Ivo Valenta a jeho Strana soukromníků. Diskuze ke kořenům autorského práva, která trvá již několik staletí, ale stále ještě nekončí.

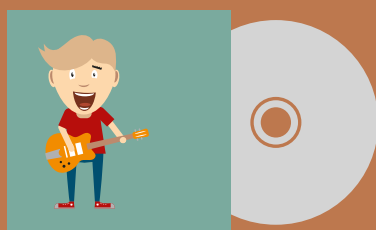
Nebude proto zcela zbytečné si na závěr připomenout vzkaz, který nám na jedné rytině zanechal Albrecht Dürer (1471—1528): „Slyšte! Vy prohnaní lenivci, kteří se pasete na plodech cizích mozků! Rozmyslete si hrubě, než vztáhnete své zlodějské prsty na má díla. Vězte, že vlastním list nejslovutnějšího císaře Maxmiliána, podle něhož nikomu v císařství není dovoleno tisknout či prodávat napodobeniny mých děl! A pomněte, že učiníte-li přesto ve své hamižnosti tak, nejenže vám všechno zboží zabaveno bude, ale též vaše těla se ocitnou ve smrtelném nebezpečí.“ Myslím, že bych to mohl rovnou podepsat, až na tu smrtelnou hrozbu. Mám dojem, že podobná sankce je neústavní a v rozporu s pátým příkazáním. V každém ohledu je ale Dürerův jazyk mnohem důraznější než to naše „Všechna práva výrobce a nositelů autorských práv jsou vyhrazena. Bez jejich souhlasu je další kopírování a veřejné provozování zakázáno.“ Hmm...

Klidný předvánoční čas přeje všem
váš Luboš Andršt

Luboš Andršt

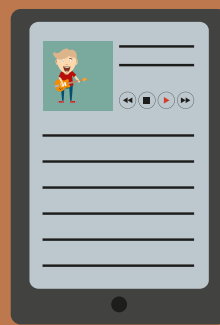

Kolik musel autor, který je zároveň autorem hudby i textu, prodat nebo mít zhlédnuto či odvysíláno měsíčně skladeb v roce 2016, aby jeho autorská odměna dosáhla **minimální měsíční mzdy 9 900 Kč?**

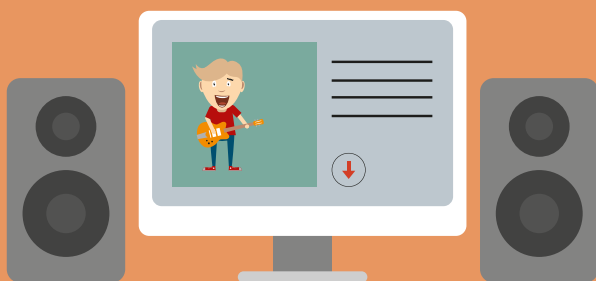
21 367
prodaných nosičů za měsíc

V roce 2016 musel prodat 21 367 kusů nosičů měsíčně, aby autorská odměna dosáhla minimální mzdy 9 900 Kč (vypočteno za předpokladu, že autor má na CD o 12 skladbách 1 skladbu).

1 037 303
zhlédnutí za měsíc

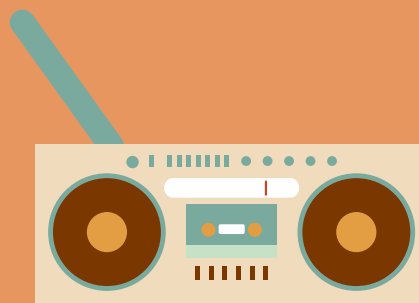
Pokud jde o streaming, skladba by musela mít 1 037 303 zhlédnutí za měsíc.

11 460
stažení za měsíc

V případě stahování hudby by musela být prodána 11 460krát.

Pozn.: V případě, že má skladba více autorů, musejí se čísla vynásobit počtem autorů.

4 994
odvysílání za měsíc

Na soukromých celoplošných a regionálních stanicích včetně stanic Českého rozhlasu by musela být skladba odvysílána 4 994krát (počítáno dle mediánu inkasa od jednotlivých stanic).

obsah

3 úvodník

úvodní slovo ————— 3

4 obsah

10 články a rozhovory

Ta naše dechovka česká — díl. 1 ————— 6

Ivan Kral ————— 8

Ivan Kral, Sono Centrum, Brno, 7. září 2017 ————— 13

Náray o Czech Music Office/SoundCzech ————— 14

Česko prožívá éru revival bandů ————— 18

Nikdo nemá právo rozhodovat za vás ————— 20

Začínáme s domácím nahráváním,
díl 5. — EQ a dynamické procesory ————— 24

Dramaturgie českých rádií — díl 7. ————— 27

Nekončíme, jasná zpráva ————— 30

Soudobá vážná hudba je téměř underground ————— 36

Dobyli svět, Čeští klasikové ————— 39

Sean Barry — keltská harfa ————— 40

Poetika vydala debutové album ————— 42

41 šuplíky textařů

43 nástěnka

44 kulturní přehled

Nově vydaná CD ————— 49

Filmové premiéry ————— 51

Nově vydané knihy ————— 52

48 vzpomínáme

49 závěrník

Pirátství „prý“ neubližuje ————— 54

Magazín OSA
Číslo 04/2017
Obálka: Patr Janda
Fotografie: Roman Černý

Magazín Autor in vydává OSA — Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z. s., Čs. armády 20, 160 56 Praha 6, oddělení PR a komunikace, telefon: 220 315 121, e-mail: komunikace@osa.cz
Registrace MK ČR E 19237 / Vychází 4× ročně, náklad 8 550 výtisků, místo vydání Praha
Redakce si vyhrazuje právo upravovat a krátit příspěvky. Děkujeme za pochopení / Toto číslo vyšlo dne 25. 11. 2017.
Redakce: Šárka Chomoutová / Redakční rada: Zdeněk Nedvěd, Michal Prokop, Jan Fischer, Jan Krůta
Koncept, design a sazba: Jiří Troskov / Korektury: Petra Helikarová

Ta naše dechovka česká

aneb o tom otloukánekvi trochu jinak (Díl 1.)

Záslužný příspěvek „Otloukánek dechovka“ nakouzl zajímavé téma, ale jeho autor Miloň Čepelka si jako obránce dechovky poněkud pesimisticky všímá zejména tvrdých (nebo jenom natvrdlých?) odsudků tohoto žánru (cituji: „je v něm spousta šuntu... je prohlašována za ostudnou... je v agonii... někdo chce spláchnout celý svět dechové hudby do žumpy... někdo ji považuje za pól...“). Já osobně neznám nikoho, kdo by dnes tohle říkal, a dovoluji si tedy přidat trochu optimističtější a především sebevědomější pohled na tento typicky český, trvale oblíbený a úspěšný žánr.

TEXT: ALEŠ SIGMUND

Dechovka jako občasný otloukánek totiž platí pouze od Lanžhota po Rozvadov, dále už je všechno jinak. A pokud u nás někdo dechovku otlouká, tak jsou to zejména naše televizní stanice a část těch rozhlasových, novináři, redaktori a dramaturgové, majitelé médií, kteří rozhodují o tom, co kde bude znít a psát se. Vzpomeňme třeba Novu a Ivo Železného. A pak již jenom celkem neškodní netolerantní vyznavači jiných hudebních žánrů (hlavně těch importovaných), kteří se staví odmítavě k jiným hudebním stylům – zejména k těm spojeným s vlastní (národní) hudební tradicí.

V našem tisku se určitě spolehlivěji dočtete o tom, kdo a kde se z pop/rock muzikantů opil, zdrogoval, rozvedl, oženil nebo si pořídil nový účes, než o koncertním úspěchu české dechové kapely ve světě. Říká se tomu „kálání do vlastního hnízda“ a je to ze stejného soudku jako sycení češtiny angličtinou při současném prznění obou jazyků.

Platí sice, že někdo má rád holky a jiný vdolky nebo někdo techno, jiný polky, ale trochu národní hrdosti by měli mít především ti výše citovaní. Žánr, o který tu jde, patří totiž k několika málo žánrům, které lze považovat (na rozdíl od české koruny) za plně konvertibilní a již sto let doma oblíbené a svět dobývající.

Za časů komunistické diktatury byly dechová hudba a folklor velice podporované a všudypřítomné – od rozhlasu po prvomájové průvody, vojenské akce, přehlídky

apod. – a tímto spojením s nenáviděnou ideologií se mnohým zprotivily. Je to pouhá asociace, ale velice houževnatá, to spojení nahnaných prvomájových průvodů s dechovkami zalezlo hodně pod kůži a je to hrozná škoda. Dnes už se na to zapomíná a jsme dál.

NEJPRVE K TĚM TROCHU ZAMOTANÝM POJMŮM – DECHOVKA, LIDOVKA... ANEB O MÍCHÁNÍ HRUŠEK A JABLEK SE ŠVESTKAMI.

Dechová hudba (muzikanty občas žertovně nazývaná „dejchačka“ či „foukačka“) je vesměs odborně definována jako hudba provozovaná orchestrem dechových a bicích nástrojů (u velkých dechových orchestrů plus arco bas). Může hrát orchestrálky, písničky lidové i umělé, taneční skladby, pochody, klasiku starší i soudobou koncertní, swing, muzikál, filmovou hudbu – prostě cokoli.

Německý muzikolog Wolfgang Suppan ve svém lexikonu (*Lexikon des Blasmusikwesens*) chápe dechovou hudbu jako jakoukoli kombinaci dechových nástrojů – tedy třeba i dechové trio, kvarteto atd. –, čili slavná dechová kvinteta Antonína Rejchy jsou pro něj také dechová hudba. Inu, má pravdu – s německou důkladností lze souhlasit, ale je to hodně daleko od běžného vnímání pojmu dechovka u nás.

To naše široká laická veřejnost rozšafně označí za „dechovku“ jakoukoli sebemenší lidovkovou formaci se zpěvem (ten u našeho uzpívaného národa prostě nesmí chybět) a klidně i harmonikové či klávesové duo à la Eva a Vašek.

Existuje bezpočet variabilních malých skupin, kde se k dechovým nástrojům připojují další nástroje. Nejčastěji harmoniky, elektrické klávesy, baskytary, kytary atd. Pro puristy to už ale není čistokrevná dechovka, pro laiky ano, těm přítomnost jiných nástrojů nevadí.

Pojmy „dechovka x lidovka“ tak u nás ustavičně splývají a mohlo by se to už konečně trochu srovnat. Pletení hudebního obsazení a žánru u nás nezná hranic. Polka Škoda lásky Jaromíra Vejvody prostě není dechovka, je to skladba, která se dá hrát na jakýkoli nástroj a v jakémkoli obsazení, a také tomu tak vždycky bylo, je a bude.

Lidovka (lidová hudba) – tedy hudba prostá, širokému posluchačstvu srozumitelná a masově oblíbená – je množina, do níž se vejde jak dechovka, tak ono kombo či harmonikové formace a vůbec kombinace nejrůznějších obsazení se zpěvem.

Prolíná se neustále s folklorem, s onou nekonečnou zásobou základní národní hudbnosti, jehož úpravy tvoří snad polovinu repertoáru malých dechovek. Hudebně a textově chytlavé písničky lidové i umělé jsou stěžejní formou tohoto žánru. Má své vrcholy v nejzdařilejších skladbách špičkových autorů i své moře průměru, kde se jede až do omrzení stále v dávno vyježděných kolejkách, ale také hudební „podpalubí“ se šmírou, z níž číší především pekuniární zájem.

U našich západních a jižních sousedů jde pak o poněkud odlišný veleúspěšný proud – *Volkstümliche Musik* / *Volkstümliche Schlager* (dalo by se tomu říkat lidopop) – podporovaný rozhlasovými a TV stanicemi v těch nejlepších vysílacích časech. Superhvězdy tohoto žánru jako Hansi Hinterseer, Andy Borg (oba z Rakouska), Helene Fischer (původem z Ruska),

Semino Rossi (původem z Argentiny), Andrea Berg, Die Flippers atd. jsou však u nás téměř neznámé a tento styl (spojení lidovky, moderního zvuku a pop šlágru s disco bubny) se u nás zatím nevyvinul. Do své tvorby ho zařadil pouze Karel Gott. Dechová hudba do tohoto proudu nepatří, ta je tam na rozdíl od nás zvlášť.

Má obrovský trh – cca se 120 miliony obyvatel (Německo, Rakousko, Švýcarsko, Nizozemsko, Belgie aj.) – a spousta masově sledovaných pořadů v TV. Tento trh + Česko a Slovensko jsou také totožné s oblibou dechové hudby. Jde o národy, které pijí pivo, ale i víno.

U nás se dechové orchestry běžně dělí na malé, střední (cca 20–40 hráčů) a velké – symfonické –, těch u nás bylo vždycky mnoho, armádních, policejních, posádkových, závodních, profesních atd. Větší a velké orchestry mohou hrát jak Kmocha, Fučíka, Karla Husu apod., tak skladby klasické, muzikálové, filmové, soudobé koncertní kusy – prostě cokoli.

Za nejmenší dechovou kapelu u nás lze považovat např. Šestku Josefa Konečného z Hodonína (dvě křídlovky, tenor, baryton, tuba, bicí), to je ryzí a stylové. Také třeba kdysi Strouhalova sedmička v Brně (viz dále).

Nejběžnější jsou pak u nás malé dechové orchestry cca s 13 hráči, k nimž se přidávají zpěvačky a zpěváci. Někdy zpívají i sami muzikanti (jako u Kmocha) – nejnámější jsou v tomto jihočeští Babouci.

Běžně tedy: Es klarinet, dva B klarinety, dvě křídlovky nebo trubky, obligátní trubka, tenor, baryton (samety), doprovodné trombony, trubky, melafony aj., tuba, bicí. Saxofony se u nás moc nechytají, jejich měkký zvuk se do řízné české a zejména moravské dechovky moc nehodí. Totéž platí o flétnách.

Tato množina menších orchestrů se zpěvačky by se asi měla přiléhavěji nazývat **lidová dechovka**, čímž by se jasně oddělila od jiných dechových formací. ☒

ALEŠ SIGMUND (* 1944)

Do styku s tímto žánrem přišel nejprve jako redaktor Pantonu, kde se (1975–1985) podílel na vydávání LP desek s Moravankou a dalšími kapelami, potom jako zakladatel a šéf vydavatelství EDIT (1990–1993), hudební nakladatel a producent (EDIT, MUSIKVARS, MONITOR, KOCH RECORDS, 1991–1997) a také jako autor. Zastupován od roku 1969, v databázi má registrováno 364 hudebních děl.

Ivan Kral

„Nejvíce
obdivuju lidi,
kteří něco
dokázali
v klasice.“

Vždy když se kytarista, skladatel, zpěvák a textař Ivan Kral vrátí do České republiky, tedy země, ve které se v roce 1948 narodil, zavane zdejší hudební scénou vánek rockové pokory, poctivosti a pravověrnosti. Na začátku letošního září se to opět stalo. V Americe žijící hudebník u nás absolvoval turné, na němž představil své nejslavnější skladby i ty nové, které budou na jeho listopadovém sólovém albu Real To Reel. Zastupován od roku 2015, v databázi má registrováno 399 hudebních děl.

Po vystoupení v brněnském Sono Centru jste besedoval s diváky v sále. Máte rád tenhle druh komunikace?

Miluju ho. Dostávám se při něm do fáze, kdy vnímám nejenom otázky a názory lidí, ale i jejich zájem, a dokonce vůni. Je to úplně něco jiného než koncert. Vidím lidem do očí, vnímám jejich mimiku, někdy se jich i dotknu a jsem nesmírně šťastný, že zůstali. Jsou to většinou starší lidé, mezi nimi jsou starší ženy, které už třeba o sobě nemají vysoké mínění, pokud jde o krásu či přitažlivost. Vždycky ale vykouzlí krásný úsměv.

Máte rád lidi?

Vždycky jsem měl rád mejdany a večírky, na nichž se diskutovalo. A měl jsem na nich rád především chvíle s ženami, které byly třeba o deset dvacet let starší než já. Viděly totiž svět jinak. U chlapů jsem vždycky věděl, o čem budou mluvit, ale starší ženy mě často svými názory a postoji překvapovaly.

Dostal jste od nich někdy nějakou důležitou radu?

S česko-francouzskou historičkou umění Annou Fárovou jsme často hovořili o chlapech. Byla velmi zkušená, prošla mnoha vztahy a to povídání pro mě byla velmi dobrá škola života. Dozvěděl jsem se spoustu věcí, které mnozí muži ve vztahu k ženám třeba vůbec nevědí. Jednoho dne ale musela na operaci kloubu. Kontaktovala mě a řekla, že vyhodila ze svého života všechny chlapy a stěhuje se pryč z Prahy.

Důležitá pro mě byla samozřejmě Patti Smith, se kterou jsem řadu let hrál. Hovořili jsme nejenom o ženách a mužích, ale naučila mě, jak to funguje v Americe. Vysvětlila mi, že svět není černobílý, že je naopak rozmanitý a krásný. Dostal jsem od ní také první lekci ženské emancipace a od té doby jsem přesvědčen, že ač ženy nemají tolik fyzické síly, měly by být za svou práci zaplacený stejně jako muži.

Byla rovnoprávnost tématem vašeho života?

Moc jsem to neřešil, téma to nebylo.

Patti Smith byla někdy roztomilá holčička, která skoro až brečela a byla k politování. Potom jsem ale třeba přišel do jejího bytu a řekl jí, že bychom už měli jet, protože na nás čeká taxi, a přitom jsem se setkal s takovým bordelem, že by překvapil i u drsného chlapa. Tak jsem se ujal balení a byl

jsem spokojený, protože mi vždycky dělalo dobře, když jsem mohl ženám pomáhat.

Na emancipaci jsem se díval i z druhé strany. Jsem totiž přesvědčen, že i chlap se někdy může cítit jako žena a být stejně jemný a citlivý. Všichni se můžeme proměnit a pak se zase vrátit.

Když jsme vystupovali nalíčení, holky z toho byly nadšené. Chodily za námi do šatny, malovaly nás, a když jsme pak přišli na pódium, byly u vytržení. My se po vystoupení odličili a byli jsme zase bytostně mužští.

V Americe jste žil od roku 1966 a kolem vás šly hudební dějiny. Vnímál jste to?

Moc ne, protože jsem po svém příjezdu do Ameriky, kam jsem odešel s rodiči, žil strašně rychle. Říkal jsem si, že už je mi osmnáct a musím všechno dohnat. Kolem mě byli lidé, kteří viděli koncerty Jamese Browna, Brendy Lee nebo The Supremes. Chtěl jsem to také zažít a vůbec jsem si neuvědomoval, jaká kulturní revoluce se kolem mě děje.

Byl jsem posedlý Louistem Armstrongem, protože jsem vždycky miloval jazz. A tak mi táta koupil lístek na jeho koncert a já se s ním setkal. Potom jsme jeli do New Orleansu a já tam seděl na lavičce a poslouchal všechny ty skvělé hudebníky, kteří hráli na ulici a byli rádi, když od kolemjdoucích dostali dolar.

V té době hráli poslední americké turné Beatles. Samozřejmě jsem tehdy netušil, že je poslední, ale chtěl jsem je vidět, a tak jsem naléhal na tátu, abychom na ně někam zajeli. Táta si tehdy vzal volno a cestovali jsme po Státech. Když jsem zjistil, že budou v Kalifornii, prosil jsem ho, aby šlápl na plyn a jeli jsme tam. Bohužel jsme je nestihli, takže si pamatuju jenom snímky, které z toho koncertu vyšly v novinách a časopisech.

Takže jste Beatles neviděl?

Neviděl. V roce 1971 jsem byl na koncertu pro Bangladéš v Madison Square Garden v New Yorku a tam jsem viděl i Johna Lennona.

V rockové hudbě to byla velice intenzivní léta.

To je pravda a já se snažil nasávat všechny věci, které se děly. Měl jsem ale, jak už jsem říkal, zpoždění. Když jsem hrál s Iggym Popem, říkal jsem mu, že mu závidím, že v Chicagu poznal pravé blues. On pak v jednom

dokumentu řekl, že když byl pár týdnů v Chicagu, pochopil, že nikdy nebude hrát blues tak, jak ho hrají černoši, a proto se rozhodl, že bude dělat jinou hudbu.

Pokud vím, v době, kdy se rodil grunge, jste žil v Seattlu, tedy

v hájemství tohoto stylu. Jaké to tam tehdy bylo?

Seattle byl děsně drahý a žít v něm bylo náročné. Dělal jsem řidiče pro jednu charitativní organizaci, maloval jsem domy bohatým lidem nebo jsem pokrýval střechy. V údolí pod Capitol Hill, které je dnes už zastavěné, bylo

asi šest klubů. V každém z nich se tehdy hrál grunge, každá kapela jela na plné koule a jejich skladby trvaly třeba i dvacet minut. Byla mezi nimi i Nirvana, Pearl Jam nebo mé oblíbenky 7 Year Bitch, což byly holky.

V roce 1989, kdy jsem na ty koncerty chodil, mě nenapadlo, že přichází nějaká hudební revoluce. Ta hudba mi nepřipadala v ničem nová ani moc zajímavá. Měl jsem dojem, že si muzikanti hrají především pro sebe.

Nelíbily se mi ani texty, které ty kapely psaly, protože byly moc pesimistické. Razím teorii, že rockové texty by měly být spíš optimistické. Navíc Seattle leží ve státě Washington a ten je jedním z nejkrásnějších v Americe. Všude jsou krásné hory, úžasné řeky. Nechápal jsem, kde se v těch muzikantech bere takový pesimismus. No a potom začala Nirvana určovat na rockové scéně rytmus a bylo jí všude plno. Stejně tak dalších kapel ze Seattlu.

Znal jste Eddieho Veddera z Pearl Jam nebo Kurta Cobaina z Nirvany?

Znal. Eddie byl tenkrát úplně normální klučina. Chodil ke mně do obchodu a bavili jsme se o tom, co dělá on a co dělám já, kecali jsme i takzvaně o ničem. Několikrát jsem se potkal i s Cobainem a jeho přítelkyní Courtney Love. Ve svém obchodě jsem prodával spoustu různých starých i nových věcí a Courtney jím procházela a prstem ukazovala, co všechno chce. Kurt tam jen skromně stál a vše pozoroval.

Vy jste v té době nehrál?

Hrál jsem nejdřív pro radost se Zbyňkem Pavlíčkem, což byl baskytarista. Udělali jsme si spolu i palačinkárnu, ale asi po dvou a půl letech jsme toho museli nechat, protože nás to ničilo. Potom jsme našli bubeníka a založili kapelu Native. Naše první album jsem nahrál doma celé sám, a když jsem ho začal nabízet vydavatelům, kamarád mi řekl, abych s ním jel do Londýna, že tam určitě najdeme někoho, kdo ho vydá.

To se také stalo. Deska vyšla u jedné německé společnosti v roce 1992 a my začali koncertovat hlavně v Německu

a Rakousku. Byla to zajímavá zkušenost. Nikoho nezajímalo, že jsem hrál s Patti Smith nebo s Iggyem Popem, na koncerty chodilo třeba jen dvacet lidí. Byla to tvrdá řehole. Radost nám ale udělalo vystoupení ve Vídni, kam přišla spousta Čechů.

A potom jsem se začal vracet do České republiky a spolupracoval jsem s řadou muzikantů odtud.

Uvědomujete si, že jste nejúspěšnější český rockový muzikant?

Takhle to neberu, ale vím, jak to myslíte. Musím nicméně přiznat, že nejvíce obdivuju lidi, kteří něco dokázali v klasické hudbě. Vždycky jsem chtěl být dirigent a chtěl jsem se prosadit třeba i jako autor vážné hudby. Klasiku poslouchám a udivuje mě její barevnost, nápaditost i dlouhověkost. Je to zvláštní, ale měl jsem možná trochu jiný sen. ☒

Ivan Kral, Sono Centrum, Brno, 7. září 2017

Foto: Jaroslav Špulák (Právo)

Víte, proč se Ivan Kral na svém letošním českém turné tolik těšil do Brna? Protože si předsevzal, že po skončení setu zasedne s přítomnými diváky v klubu na zem a bude odpovídat na jejich otázky. Respektive bude vyprávět o tom, co od šedesátých let, kdy s ním rodiče opustili tehdejší Československo a zůstali ve Spojených státech, na své hudební pouti zažil.

PŘIPRAVIL: JAROSLAV ŠPULÁK (Právo)

Otázek dostal dost a obdržel by jich ještě víc, kdyby jeho kolegové neoznámili, že beseda končí. Byly to nicméně takové otázky, které by mu asi položili na besedách všude jinde. Na konci i tak příjemného setkání s diváky podepsal několik plakátů, vyfotil se s několika fanoušky a šel zalehnout do pokoje hotelu, který je přímo v komplexu Sono Centra.

V tamním klubu dokážou vykouzlit velmi dobrý zvuk nebo to tam pro zvukaře není složité díky velmi dobré akustice. Na Kralově koncertu to bylo opět slyšet. Jeho kytara, zpěv i nástroje jeho doprovodných českých muzikantů, které směle vedl kytarista Honza Ponocný, zněly průzračně, jasně a zřetelně. I proto to byl příjemný koncert.

Zazněly na něm skladby z Kralových sólových desek, jejich české kamarádky a Kral zazpíval třeba i anglickou verzi písničky, kterou před lety nabídl ve slovenském nahrávacím studiu Davidu Kollerovi na tehdy vznikající album *Černý kočky mokrý žábý* skupiny Lucie. Byl z ní *Sen*, jedna z nejslavnějších, které Lucie v repertoáru má.

Kral ale nehrál jenom na kytaru. Dvakrát zasedl k pianu a odtud zpíval. Písničku *Citizenship*, kterou mu otextovala Patti Smith, ale od pianu nezahrál, byť to před turné slíbil. Na poslední chvíli se totiž rozhodl nabídnout ji v původní kytarové verzi, té syrovější a energičtější.

Obecně to byl povedený, nicméně trochu dobrodružný koncert. Kral

často zapomínal texty (však měl vedle mikrofonu stojánek s „taháky“), a kdyby se to nestalo právě jemu, nejslavnějšímu českému rockerovi, asi by to publikum v sále jen tak neodpustilo. Občas se ztratil i v písničkách a například právě v anglické verzi *Snu* mu během vystoupení kytarista Honza Ponocný musel napovídat, jak dál.

Kapela navíc nebyla v nejlepší situaci, a bylo dobré, že byla složena z výtečných a citlivých instrumentalistů. Kral totiž začínal písně tak, jak měl právě chuť. Někdy bylo patrné, že své spoluhráče zaskočil a oni se k němu přidávali po smyslu.

Nebyl to nezapomenutelný koncert. Bylo to hezké setkání s chlapem, který ví, jaký je pravý americký rokenrol. ☒

Náray o Czech Music Office/SoundCzech

Jaký význam má proexportní kancelář pro českou kulturní scénu? Jaké jsou její cíle? Kdo za ní stojí? Co má přinést českým kapelám? Nejen na tyto otázky odpovídá ředitel a koordinátor Márton Náray.

PŘIPRAVILA: MONIKA KLEMENTOVÁ

Proexportní kancelář SoundCzech vznikla za účelem podpory exportu českých hudebních umělců, je to tak? V dubnu 2017 jste se stal jejím ředitelem. Můžete nám nastínit váš záměr?

Ano, proexportní kancelář by měla podpořit viditelnost české hudební scény v zahraničí, nicméně k tomu potřebujeme také dostatek kvalitních a konkurenceschopných hudebních umělců a profesionálů. V Česku je mnoho talentovaných hudebních umělců, ale vidím tu nedostatek hudebních manažerů. Nebudeme tedy podporovat pouze exportní aktivity, ale soustředíme se i na podporu infrastruktury hudebního sektoru a vzdělávacích projektů.

Z mých osobních zkušeností při působení pro maďarskou exportní kancelář vím, jak podstatné je, aby za jakoukoli organizací stáli především hudební profesionálové a hudební umělci samotní. Mým cílem je vytvořit hudební platformu složenou ze zástupců všech oblastí českého hudebního průmyslu a tím postavit základ pro funkčnost SoundCzech, aby mohla komunikovat a zastupovat jejich zájmy.

Márton Náray, tisková konference
Foto © Monika Klementová

Jaké jsou vaše cíle a v jakém časovém horizontu byste jich chtěl dosáhnout?

Jedním z našich dlouhodobých cílů je zaměřit se na nápravu vnímání hudebního sektoru pouze jako kulturního odvětví, jež vyžaduje neustálou podporu a nepřináší návratnost investovaných prostředků.

Výsledkem by bylo dosažení všeobecného uznání hudebního sektoru jako průmyslu, do kterého je potřeba investovat stejně tak jako do všech jiných průmyslových odvětví. Je potřeba zohlednit oba aspekty, které s sebou hudba nese – umění a byznys. Jde o zcela nový pohled a velmi zajímavou otevřenou diskuzi, jak najít tu správnou rovnováhu mezi hudbou jako kulturou a byznysem, aby mohl hudební sektor růst kulturně i finančně a přinášet prospěch celé zemi. Na druhou stranu si uvědomujeme důležitost podpory i neziskové stránky hudebního sektoru, například u žánrů, jako je folk, současná klasická

hudba a experimentální nová tvorba, ze které vychází nové vlivy.

Hudba je součástí European Creative Industry a je prokázáno, že přináší dané zemi zisky. Není to náhoda, že

v mnoha zemích, například v Nizozemsku či Polsku, byly proexportní kanceláře založeny a finančně podporovány kolektivními správci, jako jsou u nás organizace OSA a Intergram, protože právě při efektivní podpoře hudební sektor začne generovat vyšší zisky. Jak jsem již uvedl, jako stěžejní úkol vnímám vytvoření české hudební platformy z hudebních profesionálů působících v různých oblastech hudebního sektoru, která bude reprezentovat českou hudební scénu jako celek. Což dává této scéně možnost, aby dostala svůj hlas, a SoundCzech tak může zastupovat hudební scénu směrem k ministerstvu, EU apod. Snáze pak také můžeme podpořit českou hudební infrastrukturu a zlepšovat podmínky pro aktéry na českém hudebním trhu.

Velmi podstatným cílem v prvních letech působení proexportní kanceláře je posílení společného trhu zemí regionu střední a východní Evropy tím, že se budeme účastnit konferencí a showcase festivalů, podporovat rozvoj obchodních vztahů mezi (SME) a navazovat mezinárodní spolupráci s partnery v tomto regionu.

SoundCzech by se měla stát informačním portálem, který bude referenčním místem pro zahraniční hudební trh a pomůže navigovat a propojit mezinárodní partnery s českou hudební scénou. Zároveň bude komunikačním kanálem směrem k českým hudebním profesionálům, umělcům/skupinám. Bude informovat ohledně aktuálního dění na českém i zahraničním hudebním trhu.

Budeme se aktivně věnovat podpoře neformálních vzdělávacích programů pro hudební umělce i hudební profesionály. Ještě do konce roku připravujeme řadu workshopů.

Klíčové také bude navázání spolupráce se zahraničními partnery především v oblasti propagace, abychom dosáhli efektivní komunikace na daném trhu a zlepšili tím povědomí o české hudební scéně. Aktuální spolupráce s německou PR agenturou Factory 92 se ukázala být velmi prospěšnou v propagaci kapel, které vystoupily v rámci festivalu Reeperbahn v Hamburku.

Bazel, Waves Vienna 2017
Foto © Marie Čtveráčková

Abychom mohli reálně zhodnotit naši práci, budeme potřebovat minimálně 5 let kontinuální činnosti. Některé výsledky se projeví za delší dobu.

SoundCzech začala svou činnost letos na jaře. Co už se od té doby podařilo?

Prezentovali jsme českou hudební scénu na mezinárodních veletrzích, konferencích a showcase festivalech, jako již bylo zvykem na Midem

v Cannes, a chystáme se na největší world music festival Womex do Katovic, kde jsme letos navíc podpořili vystoupení Marty Töpferové & Milokraj na regionální stagi Kato.

Finančně jsme podpořili vzdělávací část na domácích konferencích a showcase festivalech Czech Music Crossroads, Czeching, Nouvelle Prague a další exportní a vzdělávací projekty, které schválila Dramaturgická rada Czech Music Office.

Ghost Of You, Waves Vienna 2017, Foto © Monika Klementová

SOUND CZECH

V červenci jsme vyhlásili první veřejnou výzvu pro hudební umělce na podporu výměnného programu SoundCzech – Connect, abychom podpořili exportní aktivity v rámci regionu. Jedná se o finanční příspěvek na realizaci dvou koncertních vystoupení, jednoho koncertu na území ČR a druhého v zemi působení zahraničního partnera. Tím, že česká kapela odehraje zahraniční koncert společně se zahraniční kapelou, si zajistí dostatečné publikum v zemi, kde ji zatím nikdo nezná.

Právě jsme ukončili úspěšnou mezinárodní prezentaci na festivalech Reeperbahn a Waves Vienna, kterou jsme letos organizovali poprvé, s velkým

úspěchem. Na Reeperbahn festivalu v Hamburku jsme uspořádali společnou recepci s dalšími zeměmi střední a východní Evropy – CEEntal Party –, která se osvědčila jako velice efektivní cesta, jak oslovit důležité zahraniční hudební profesionály či potenciální partnery. V rámci showcase festivalu vystoupily kapely Mydy Rabycad a Manon meurt, které měly i díky spolupráci s PR agenturou Factory 92 nabit.

Letos jsme se domluvili s organizátory festivalu Waves Vienna ve Vídni na speciálním zaměření na českou hudební scénu. Šlo o spolupráci s Českým centrem ve Vídni, Austrian Music Export, festivalem Waves Vienna a českým partnerem Nouvelle Prague. Podpořili jsme 6 českých kapel, které vystoupily v rámci showcase festivalu, a 20 hudebních profesionálů, kteří se zúčastnili „speed meetings“ a B2B obchodních schůzek. Je to pro ně skvělou příležitostí, jak získat cenné informace a kontakty pro svou budoucí exportní činnost. Poprvé došlo také ke spolupráci s Českým centrem a ambasádou ve Vídni, čímž jsme postavili základ pro

další projekt, který plánujeme pro pravidelnou prezentaci českých hudebních umělců na rakouské hudební scéně.

Do konce roku nás ještě čeká účast na konferenci BUSH v Budapešti, kde bude česká delegace také pořádat svou recepci.

Kdo vybírá kapely, které se zúčastní zmiňovaných showcase festivalů? A kdo rozhoduje o projektech, které dostanou finanční podporu?

Projekty, které SoundCzech podpoří, projdou vždy finálním schválením Dramaturgickou radou CMO. Rada je složená z devíti členů, profesionálů, kteří mají zkušenosti s exportem. U kapel je to trochu jinak, hudební umělce si vybírá samotný festival s ohledem na žánr a reálnou úspěšnost na tamním trhu. Doba, kdy exportní kanceláře vnucovaly své koně, je pryč. SoundCzech ve spolupráci s Dramaturgickou radou CMO vybere několik hudebních skupin či umělců, kteří jsou připravení a vhodní pro export, a ti budou v katalogu SoundCzech, z něhož si pak agentury a festivaly mohou vybírat.

Never Sol, recepce, České centrum Vídeň, Foto © Monika Klementová

Jaká kritéria budou pro výběr těchto kapel?

Pokud pomineme kvalitní vystoupení, tak budeme také hodnotit, zda mají s exportem již nějaké zkušenosti, mají v jiné zemi zastoupení apod.

Pořád věřím tomu, že my nejsme v roli, abychom vybírali kapely, které se zúčastní festivalů. Podporujeme kapely, které si vybere samotný organizátor. Naším cílem je pouze stanovit jistá kritéria v profesionalitě hudebních umělců a zároveň jim pomoci, aby získali potřebné znalosti a dovednosti, které by jim pomohly v kariéře.

Máte také program na podporu začínajících kapel?

Ano, třeba samotný program Sound-Czech – Connect. Cílem tohoto programu je podpořit hudební umělce/skupiny, aby si našli cestu na zahraniční trh sousedních zemí efektivním způsobem a pochopili možnosti, které jim skýtá podobná forma spolupráce se zahraničním partnerem.

Po prezentaci na Waves Vienna jsme zjistili, že z šesti vystupujících kapel měly pouze tři svého manažera, což je

dalším důkazem toho, že mladé hudební profesionály je potřeba vzdělávat. Prezentace na showcase festivalu je pro každou kapelu mnohdy jedinečnou šancí, jak oslovit zahraničního agenta. Pokud kapela nemá svého manažera na festivalu, jako je Waves Vienna, je to krokem zpět. Na festivalech typu Eurosonic Noorderslag by žádný agent nebral kapelu bez manažera vůbec vážně. Tedy je to víceméně promarněná příležitost.

Vzdělání vnímám jako klíčový prvek. Podpoříme a sami vytvoříme vzdělávací projekty, které pomohou hudebním umělcům a budoucím manažerům získat know-how, která je ze strany zahraničních partnerů požadována. Do konce roku připravujeme tři workshopy se zahraničními mentory na téma anglických textů, digitálního marketingu a manažerských dovedností.

Postupně také budeme zveřejňovat nové výzvy a podpůrné programy na rok 2018. Sledujte naše stránky (www.czechmusicoffice.com), FB nebo se registrujte, budeme vám zasílat informace v měsíčním newsletteru, aby vám nic neuniklo. ☒

PROJEKT CZECH MUSIC OFFICE

vznikl z iniciativy Institutu umění – Divadelního ústavu na základě potřeb hudebního sektoru. V návaznosti na úkol Státní kulturní politiky a Koncepce podpory umění do roku 2020 došlo k rozhodnutí podpořit hudební sektor a zahájit aktivity za účelem vzniku české proexportní hudební kanceláře po vzoru zavedené praxe v zahraničí.

DRAMATURGICKÁ RADA

Petr Dorůžka (ČRo – Vltava)
Marie Čtveráčková (Radio Wave)
Anna Mašátová
(Czech Music Crossroads)
Michal Pařízek
(Full Moon magazine)
Dušan Svíba (Earth Music)
Přemysl Štěpánek (Indies Scope)
Michal Thomes
(Ameba Production, s.r.o.)
David Urban
(D Smack U Promotion)

Česko prožívá éru revival bandů

Po republice bují už hezkých pár let móda revivalových kapel. Klubové publikum je má rádo. Slyší oblíbené skladby v živém provedení a nemusí poslouchat reprodukovanou hudbu, která, byť co nejlépe nahraná, je mrtvá. Dobře se při tom pije.

PŘIPRAVIL: JOSEF VLČEK

Revivalům se většinou věnují příležitostné muzikantské party, které nacvičí koncertní program z repertoáru některé světové kapely. Nezřídka to bývají konzervatoristé nebo členové různých zkušených kapel, kteří tráví volné večery tím, že si s jinými hudebníky zahrají přejetý repertoár některé slavné kapely.

Revivalové kapely nejsou drahé, takže se docela dobře hodí do menších klubů nebo na podnikové večírky. Zvláště když dnešní renomované kapely v posledních měsících opravdu nevědí, co mají za svá vystoupení chtít, a ceny šponují do přehnaných výšek. Revival bandy mnohdy nahrazují legendární zábavové kapely z osmdesátých let a občas konkurují i barovým souborům. Rozdíl je jen v tom, že místo směsky různorodých zahraničních hitů hrají repertoár jen jedné kapely.

REVIVAL PRO VŠEDNÍ DEN

Spokojení jsou i majitelé klubů. Revivaly jsou kultura všedního dne. Dovedou vycpat večerní program, když zrovna nejsou k dispozici nějakí atraktivní „umělci z Prahy“. A tak po klubech objevíme Metallica Revival Band, ABBA Stars, Elton John Revival, The Doors Tribute, Nirvana Czech Tribute Band, Rolling Stones Revival Prague, Queen Go On a další. Například pražská agentura Oskar Hahn nabízí na svých stránkách 34 revivalových kapel, mimo jiné patery Beatles. Nemusí to ale být revivaly zahraničních hvězd. V pátrání po revivalových kapelách lze objevit Kroky Michala Davida, Jiří Schelinger Revival nebo Elán KontraBand. Najdete ale i revival Kabátů, který si

říká Vaťák. Prý existují také Tři bratři, ale to se nepodařilo potvrdit.

Asi nejneobvyklejším revivalem, se kterým se autor setkal, byl Těžkej Pokondr Revival. Jezdil po Ostravsku a na plný playback imitoval oba zpívající rozhlasové moderátory. Nikdo nechápal, zda je to myšleno vážně, nebo jako parodie. Stačí se ale podívat na internet a zjistíme, že to nebyl jediný pokondří revival v republice.

KAPEL MOC, AUTORŮ MÁLO

Někdy se namítá, že vlna revivalů je potvrzením faktu, že nová generace muzikantů je líná pracovat na původních skladbách nebo že nemá sama za sebe co říci. Kus pravdy na tom může být, ale nesmíme zapomenout, že tato země má jen deset milionů obyvatel a víc autorských talentů, než se objevuje na současném trhu, se prostě ani statisticky nemůže objevit. Spotřeba je větší než počet tvůrčích osobností, které by ji měly zajistit.

Revivalové bandy nejsou nic špatného. Taková kapela může muzikantům pomoci s osvojením stylu jejich vzoru nebo naučí mladé muzikanty pochopit, jak se píše písně, což je Achillovou patou řady kapel snažících se o původní tvorbu. Ostatně, kdo viděl měsíčníky, které vydávaly pražské hudební kluby Sluníčko a Olympik v polovině šedesátých let, možná si vzpomene, že například tam uveřejňovaná hitparáda nejhranějších skladeb skupiny Olympic se skládala z větší části ze skladeb tehdy populární britské kapely The Kinks. Olympic byl víceméně jejím revivalem. Najednou se cosi zlomilo a kapela dozrála natolik, že hity

Kinks začaly být vytlačovány původními Jandovými a Chrastinovými písněmi. A když si vzpomenete na jejich tehdejší první hity, zjistíte, že cosi z jejich vzoru v nich bylo přítomno.

Ne vždycky se něco podobného zopakuje. Kvalitní původní skladby jsou darem z nebes, a když ho umělci nedovedou přijmout, zůstanou pořád jen u opakování riffů od Nirvany nebo AC/DC.

KLUBY ZMĚNILY STYL

V posledních letech se změnilo i klubové prostředí. Ano, podniků s živou hudbou přibýlo, ale co je podstatnější, změnila se jejich role. Dřív se do nich chodilo za kulturou, dnes se tam mnohem častěji chodí za zábavou. Souvisí to se změnou role hudby v našem životě. V prvních výzkumech Československého rozhlasu z poloviny sedmdesátých let byla hudba mezi volnočasovými aktivitami na prvním místě. Na konci osmdesátých let se pravidelně umísťovala mezi prvními třemi. A ve výzkumech ze začátku tisíciletí se často hudba mezi tři neoblíbenější záliby ani nedostala.

Hudba se tak v klubovém prostředí často stává jen doplňkovým prvkem, zvukovou kulisou k příjemnému popíjení. Něco ambicióznějšího by možná příliš rušilo. Známé skladby tolik pozornosti nevyžadují. Pravda, na konverzaci je to možná příliš hlasité prostředí, ale to se dá obejít. Známí lidé, kteří si v takové atmosféře píší přes stůl esemesky. Ale to jsou extrémní případy.

Avšak revivaly stojí často i za soustředěnějším poslechem. V dnešní době, která přináší technicky stále „vymazlenější“ skladby, při jejichž nahrávání producenti nešetří zvukovými stopami, jsou revivalové kapely důležitou spojnicí mezi původním přímočarým přístupem k muzice a současným překomplikovaným stavem hudby. Dovede si někdo ještě představit, že v řadě slavných skladeb Beatles slyšíme opravdu jen dvě kytary, basu a bicí? Revivalové kapely dovedou i zvukově vyumělkované skladby nejnovějších souborů přeložit

do původního rockového jazyka. Je pak příjemné zjistit, že skladby Chrisa Cornella nebo U2 jsou opravdu dobré i bez všeho studiového balastu.

BYZNYS SE JMĚNÝ

Klubové revivaly jsou jen malou částí stále více rostoucího revivalového byznysu, který se rozjel ve světě už

Hudba se tak v klubovém prostředí často stává jen doplňkovým prvkem, zvukovou kulisou k příjemnému popíjení.

na konci šedesátých let. Někdo z bývalých členů známé skupiny obnoví už rozpadlou kapelu, přičemž v nové sestavě zbývá většinou už jen on sám. Dobře zavedená kapela může i v takovém případě přitáhnout posluchače, takže se z malého švindlíku stane docela dobrý způsob přežívání pro rockové vysloužilce. Známý je příklad i u nás vystupujících legend sedmdesátých let The Sweet a Slade, v nichž se jeden z bývalých členů obklopil mladšími námezdními muzikanty, s nimiž dnes objíždí venkovské štace. Chce to ovšem jednu důležitou věc, právo na název čili značku kapely.

Tím asi nejodvážnějším, co jsme v těchto souvislostech zažili, byl před

několika lety pražský koncert Blood, Sweat and Tears, z jejichž několika sestav nebyl v takto pojmenované kapele vůbec nikdo. Původní bubeník Bobby Colomby pronajal jméno slavného rockového bigbandu partě studentů s tím, že se oficiálně stal jejich hudebním poradcem. Do Prahy s nimi ale ani nepřijel. To samozřejmě neznamená, že studenti špičkových hudebních univerzit hráli špatně, ale originál to nebyl.

Podobné triky známe už léta. Klasický je třeba případ folkové skupiny Serendipity Singers, která se sice rozpadla v roce 1965, ale majitel názvu čili značky ji od roku 1970 přes třicet let pronajímá řadě jiných souborů podobné hudební orientace.

Jiným takovým „dávnověkým případem“ byl na konci osmdesátých let rozpad britské skupiny Yes na dvě části. Právo na název získal baskytarista John Squire, který se obklopil čtyřmi novými muzikanty, zatímco ostatní čtyři bývalí členové museli vystupovat se skoro stejným repertoárem pod jménem Anderson, Bruford, Wakeman, Howe. Která z kapel byla originálem a která byla jejím revivalem?

S tím, jak klasické kapely stárnou a někteří jejich členové odcházejí na výmink nebo do věčných lovišť, roste i počet podobné laděných revivalů. Původní členové Queen jsou už jen dva, zbytek jsou najatí umělci. Na nedávném vystoupení Beach Boys v Praze byl v osmičlenné kapele už jen jediný člen zakládající sestavy z roku 1961, šestasedmdesátiletý Mike Love. Koncert to byl dobrý, možná lepší, než by Beach Boys na vrcholu své slávy zahráli, ale byli to opravdu Beach Boys, nebo Beach Boys Revival Band?

Revivaly tohoto typu se z komerčních důvodů občas maskují, někdy na popud pořadatelů. Například nedávno se po Praze objevily plakáty na Dire Straits. Teprve při bližším pohledu si člověk všiml, že pod tučně napsaným jménem kapely je tenkými písmeny uvedeno slovo Experience. Tím se legalizoval fakt, že z původních Dire Straits byl v partě jen ten nejméně důležitý, saxofonista. ☒

Nikdo nemá právo rozhodovat za vás

Rozhovor s kytaristou a skladatelem Lukášem Sommerem
(zastupován od roku 2006, v databázi má registrováno
212 hudebních děl)

PŘIPRAVIL: ROBERT RYTINA

Tapa de Deux, foto © archiv Lukáš Sommer

Když jsme se s všestranným muzikantem Lukášem Sommerem domlouvali na tématech pro tento rozhovor, vyjádřil mimo jiné přání příliš nebilancovat, ale spíše se dívat dopředu.

Jak zjistíte níže, přání jsem mu tak docela nesplnil (už jen poslouchat jeho vzpomínky na studijní léta bylo totiž více než zajímavé), ale kdybych tak učinil, mohli jsme si povídat libovolně dlouho třeba jen o jeho právě připravovaných nebo budoucích projektech. Když mi totiž posílal jejich seznam, popsal jen jejich názvy celou stranu kancelářského papíru, a to si ještě nezapomněl na všechny... Kdo by se ale domníval, že je Lukáš Sommer workoholik, který neumí odpočívat, toho by mladý skladatel a kytarista vyvedl z omylu. Tvrdí, že „čím více času má na odpočinek, tím více toho pak vzniká“, a neotřelých a inspirativních názorů nejen na vlastní tvorbu přidává ještě mnohem víc...

Nejprve si shrňme všechny vaše profese: kytarista, skladatel, pedagog a hudební aranžér. Doufám, že jsem na žádnou nezapomněl... Lze tyto aktivity seřadit za sebou podle významu, jaký jim přikládáte, respektive času, jaký jim věnujete?

Dělám vždy to, co je pro mě v danou chvíli důležité a kam mě to právě táhne. Někdy, jako třeba právě teď, výhradně píšu a jindy zase nedám kytaru z ruky. Aranžuji už pouze několikrát za rok a spíše si vybírám projekty, které mě budou bavit. Jsem také učitel a hudbě pro děti se věnuji vlastně už osm let. Nedávno jsem zjistil, že je to skoro padesát skladbiček: muzikálem a různými jednoaktovkami počínaje, melodramaty a skladbičkami pro kytaru konče. Zpětně bych určitě nějaký harmonogram času poskládal, spíše se ale řídím intuicí a snažím se příliš neplánovat. Mám pouze vnitřní kontrolku, která když zabliká, že je něco přes čáru, zabrzdím.

Co vás přivedlo k rozhodnutí věnovat se hudbě jako své životní profesi?

Bylo to asi osudové setkání s mým učitelem Jiřím Churáčkem. Jiří neučil

skladbu takovým tím klasicky polopatickým stylem, který je obvyklý. Ač viděl, že mé začátky byly tak nějak „ode zdi ke zdi“, ponechal mi naprostou autonomii vývoje. Jeho přístup byl vlastně unikátní. Na jednu stranu naprostá volnost, na druhou mě učil brát každý sebemenší detail smrtelně vážně. Už nebylo jedno, zda napíšu forte, či mezzoforte... Jak by řekl on, „právě tady

Ačkoli mi studium mnohé dalo a rád vzpomínám zvláště na hodiny s panem profesorem Kurzem, jaksi intuitivně jsem cítil, že přetahuji.

na tomto taktu je to ta nejdůležitější věc na světě a budeme o ní diskutovat tak dlouho, dokud se nedobereme výsledku“. Komplexnost jeho přístupu mě nepřestávala udivovat, zároveň měl ale i brilantní analytické oko, díky němuž ihned i bez přehrání rozpoznal, oč v partituře běží. Některé jeho postřehy se mi vybavují při práci dodnes.

Jako rodák z Českých Budějovic jste nejprve studoval na tamní

konzervatoři hru na kytaru a hudební kompozici, později jste strávil rok na konzervatoři v Praze a studia jste zakončil v roce 2009 na AMU v kompoziční třídě prof. Ivana Kurze. Jak na tato studijní léta vzpomínáte a jakým způsobem zformovala vaše další hudební zájmy a priority?

Doba strávená na konzervatoři patří k těm nejkrásnějším v mém životě. Žádné oficiální studium skladby tehdy v Budějovicích neexistovalo, byl jsem skladatel na zelené louce a co jsem napsal, mi spolužáci zahráli. Tehdy to dostalo obrovskou akceleraci: psal jsem pro školní ansámby, orchestry, sbory... Celý ten dům se stal jakousi mou hudební dílnou, a tak – i když jsem se skutečnému studiu příliš nevěnoval – jsem tam byl skoro pořád. AMU pak už byla jiná kapitola. Ačkoli mi studium mnohé dalo a rád vzpomínám zvláště na hodiny s panem profesorem Kurzem, jaksi intuitivně jsem cítil, že přetahuji. Že už jsem zkrátka příliš odchován svobodomyšlností a praktickým muzikantstvím. A popravdě, už jsem nebyl v rozpoložení, kdy bych měl hrát s profesory hru na správné a špatné odpovědi. Navíc jsem měl v té době problém ukořitovat své různé demony a celé to období studii se mi tak nějak podivně slévá...

Navzdory „kočirování démonů“ jste ale na sebe ještě před dokončením studií upozornil pozoruhodným úspěchem: váš Koncert pro harfu si u vás objednal a provedl jej symfonický orchestr v německém Bremerhavenu a skladba sama se pak dočkala i dalších úspěšných provedení u nás i v zahraničí. Lze tento okamžik považovat za skutečný začátek vaší hudební kariéry?

Harfový koncert je jednou z těch skladeb, které měly štěstí. Mimochodem, příští rok jej Jana Boušková uvede na festivalu Pražské jaro s Pražskou komorní filharmonií pod taktovkou Paava Järviho. Jana mi tehdy dala obrovskou důvěru a to je vlastně to jediné, co skladatel potřebuje. Prosadila skladbu do abonentky bremerhavenského orchestru, premiéra se povedla a já

Studio – natáčení hudby k CD *Tak nám zabili Ferdinanda* (Supraphon),
foto © archiv Lukáš Sommer

pak dostal další objednávky: na symfonickou předehru v Amsterdamu, na skladbu pro Pražské jaro a tak dále. Ano, ten rok jsem přestal psát „do šuplíku“.

Jak významnou zkušeností pro vás bylo založení serveru o soudobé hudbě A tempo revue? Pravidelně jste díky němu získal i poměrně plastický přehled o tom, na jaké úrovni se český přínos tomu žánru nachází, případně jak obstojí ve srovnání se světem...

A tempo revue byla aktivita, která mohla vzniknout jen v daný čas v závětrí AMU, kdy kolegové a přátelé, vidouce hyperaktivního blázna, se

občas uvolili napsat článek, úvahu, recenzi nebo kritiku. Pro mě asi nejcennější zkušenost byla ta analytická. Měli jsme v jakémsi etickém kodexu, že nebudeme psát recenze ad hoc, ale vždy na základě analýz partitur. Bylo inspirativní mít v ruce horké novinky a vidět takřkajíc do kuchyně autorů – z toho jsem si odnesl nejvíc. Ale bylo to i vyčerpávající, některé konfrontační články se mi vrátily jako bumerang. Navíc jsem zjišťoval, že analyzovat a tvořit se vzájemně vylučuje, a tak A tempo přirozeně vyprchalo do ztracena. Jeden z našich největších léčitelů a filozofů Josef Zezulka někde řekl, že nelze být diagnostik a zároveň působící. Něco na tom bude...

Zmiňoval jste skladbu, kterou si od vás v roce 2011 objednal festival Pražské jaro, tedy flétnový koncert *Dopis otci*. Mimoto jste autorem skladeb pro kytaru, ale i celé řady orchestrálních a komorních kompozic. Má tento velmi rozmanitý stylový a formální rozptyl podle vašeho názoru nějaký jednotící prvek? Myslím tím společnou myšlenku či vědomou cestu za hudebním jazykem, k němuž byste rád dospěl.

Každý proces vzniku skladby je jiný a to, co mě na tom nepřestává fascinovat, je zjištění, jak si vás každá skladba postupně celého omotá. Houbu, že my skladatelé něco „tvoříme“! To je velký omyl. Teprve když vámi něco protéká a vy nestíháte zapisovat, tak to začíná mít opravdový smysl a je to to pravé dobrodružství. Když celou noc pracuji, potom se druhý den dívím, co jsem vlastně napsal, a s překvapením luštím své hieroglyfy a snažím se je nějak smysluplně přepsat, tak jsem vážně spokojený. Můj jazyk je tradičnější, takže moje cesta bude v tříbení, přebírání, zpřesňování, obohacování o ingredience. Velký koncept nemám, o ten si říká každá skladba zvlášť.

Kromě toho, že píšete pro jiné interprety a instrumentalisty, hrajete na koncertech své vlastní skladby jako kytarista. Uvažujete zásadně jinak, když komponujete pro kolegy a když tvoříte skladbu sám pro sebe?

Většinou skladeb pro kytaru říkám Písně beze slov. Celý ten můj recitál je vlastně nesourodý kaleidoskop, časosběrný dokument, který se pořád mění, pořád je ve vývoji. Už delší čas jsem v psaní pro kytaru ve fázi jakési revize všeho, co jsem napsal, stále hledám ideální proporce. A popravdě – pokaždé, když se mi nějaký kytarista ozve, že chce něco ode mě hrát, znervózním. Znamená to, že musím dát vlastní skladbu z ruky a ještě ji případně zanést do not...

Jako aranžér jste spolupracoval s celou řadou hudebníků z nejrůznějších

hudebních oblastí a žánrů (Ondřej Soukup, Anna K., Nezmaří...).
Jste dokonce zakladatelem vlastní „aranžérské divize“. Co si pod tímto označením představíte?

Ten pojem jsem zaslechl ve studiu Chicago Record Company, které takovou divizi má. Má to logiku a v podstatě je to jediný model, který umožňuje dělat velké mezinárodní projekty v krátkém čase. Musíte mít tým lidí, neboť každá aranž je souhrnem dalších činností. Aranžovat sám je nejkratší cesta do blázince. Pracovat v partě je mnohem efektivnější, jeden píše kapelu, jeden dělá podklady, další skutečně instrumentuje, další kontroluje nebo připravuje materiál pro orchestr. Pro mladé skladatele je aranžování časově neefektivnější příležitost, jak si vydělat peníze. Musí se ale dostat k dobře placeným zakázkám, aby aranžování mohlo být jenom doplňkem jejich činností. Jen tak lze mít čas na tvorbu a prostředky investovat do sebe, protože bez toho to nejde. To zná každá kapela a ani ve vážné hudbě tomu není jinak.

Vaše partitury pravidelně vycházejí u několika prestižních vydavatelství. Sledujete, jaký je o ně zájem a kde všude se vaše hudba provozuje?

Poslední dobou partitury, zvláště komorní, nakladatelstvím nenabízím. Snad jen instruktivní hudbu pro děti. Hudba se dnes sdílí na internetu a sociálních sítích a to je to nejlepší médium. Hodně jsem investoval do živých nahrávek koncertů, neboť každý hudebník chce dnes slyšet na internetu skladbu naživo z koncertu, za tím účelem mám svůj YouTube kanál. Partitury posílám sám, protože nejlepší věci obvykle vznikají v komunikaci s muzikanty napřímo. Nechci si hrát na odborníka, ale na autorském právu je něco z gruntu špatně. U některých titulů mi nakonec nezbylo než je od nakladatelů odkoupit, jinak bych je nemohl šířit. Distribuce hudby je vůbec velké téma.

Na vašich webových stránkách působí mimořádně úctyhodně oddíl

s názvem Upcoming projects. Jak se zdá, odpočinek k vašim největším zálibám vsutku nepatří...

Je to přesně naopak: čím více času mám na odpočinek a toulání se v přírodě, tím více toho vzniká. Učím se postupně zbavovat činností, které mi berou energii, a naopak být stále více pánem svého času. Přijde mi čím dál bizarnější dělit svůj život na práci a odpočinek – to je věru podivná hypnóza téhle civilizace. Myslím, že z toho nic kloudného do hudby proniknout nemůže.

V dlouhém seznamu vašich připravovaných projektů jsem našel jak skladbu pro osm houslistů a orchestr, tak koncerty pro hoboj či flétnu, nebo dokonce i operu.

Nyní dokončuji Hobojový koncert pro Viléma Veverku, duchem dílo spíše komorní. Rodí se skladba na objednávku Pavla Šporcla pro osm laureátů Kociánovy houslové soutěže a orchestr, jakýsi hudební turnaj, který vyvrcholí Violin Gala s orchestrem FOK. Díky nedávné dvojpremiéře v Chicagu vzniká už vlastně čtvrtá komorní skladba do Ameriky. Nu a v nejbližší době mě čekají dva autorské kytarové koncerty, jeden v Chicagu, druhý v Miláně. Organizují už desátou Kytarovou noc, takové mé festivalové dítě v Lysé nad Labem, s Jaroslavem Svěceným připravujeme koncert na Strahově... Podzim bude věru neposedný.

Závěrem bych se rád zeptal, zda můžete přiblížit, jak vypadá něco tak těžko představitelného, jako je soužití dvou hudebních skladatelů. Této profesi se totiž věnuje i vaše bývalá manželka Marie Sommerová. A lze se těšit na další hudební skladatele v podobě vašich dětí Matyáše a Julinky?

Soužití dvou individualit s velmi podobným temperamentem je opravdu náročné. Pakliže jeden navíc v oboru pracuje naplno a není, jmeně řečeno, rodinný typ, pak ten druhý vždycky strádá. Manželství nepřežilo, ale to, že jsme přátelé a vážíme si jeden druhého, je něco, za co jsem vděčný.

Pro mě je teď fascinující sledovat, jak obě naše děti objevují svět, jak se jim skládá v hlavě. A nemůžu si nevšimnout, jak jejich tajuplné duše naráží na ten náš uniformní systém, celé to podivné panoptikum výchovných dogmat, školních pravidel, „vědomostí“, názorů... Jediné, co si přeji, je, aby tím prošly bez kazů na duši. Takže opravdu nebudu ten zhypnotizovaný tatínek, který bude vyžadovat výsledky, kontrolovat a trestat – to bych považoval za prohru. Život je v jejich rukách a byl bych rád, kdybych jim dokázal předat, že nikdo nemá právo, ba ani kompetenci za ně cokoli rozhodnout. To je totiž to jediné, co bezpečně vím. ☒

Foto © archiv
Lukáš Sommer

LUKÁŠ SOMMER (1984) je přední osobností mladé skladatelské generace. Jeho tvorba zahrnuje hudbu orchestrální, jevištní, komorní, filmovou i divadelní. Samostatnou kapitolou jeho tvorby je sólový autorský kytarový recitál, který obohacuje o multižánrové projekty s prvky improvizace. Je organizátorem čtvrtletního festivalu Kytarová noc v kině v Lysé nad Labem. S hudební skladatelkou Marií Sommerovou má syna Matyáše a dceru Julii.

Začínáme s domácím nahráváním

Díl 5. — EQ a dynamické procesory

V dnešním závěrečném dílu si povíme něco o základních ekvalizačních a dynamických úpravách.

PŘIPRAVIL: PAVEL MARCEL

Pro začínající selfmademany vysvětlím, co se od Gate, EQ a Compressoru vlastně při mixu chce a jak se ovládají:

EQ – dobarvit nástroj, aby zněl co nejpřirozeněji (výšky, basy, středy), a zbavit ho nepřirozených boulí v pásmech typu hučení u zpěvu a kytar, bzučení u basy, pištění kláves apod. Ovládání pásmového či parametrického ekvalizéru se děje pomocí ovládačů **FREQ** – frekvence, kterou budeme ovládat, **GAIN** – zdvih/útlum, **Q** – šířka pásma a **TYPE** – mód jednotlivého pásma. **TYPE (Mode)** se dále dělí na **HPF** – High Pass Filter –, který propouští vše nad danou frekvenci, nižší potlačuje či úplně eliminuje, **LPF** – Low Pass Filter – přesný opak, **BELL** – standardní zdvih/útlum na konkrétním pásmu v konkrétní šířce, **SHELF** – zdvih/útlum všech pásem od daného nahoru – High Shelf, nebo dolů – Low Shelf. Občas se vyskytne ještě přepínač **NOTCH** – výřez – úprava na velice úzkém pásmu, většinou na zbavení se pískání, bzučení, hučení či potlačení sykavek. Pokud **NOTCH** není, rozumí se jím úzké **Q** na typu Bell.

Konkrétní frekvenci, kterou chceme ovládat pomocí módu **BELL**, najdeme tak, že ubereme vstup nebo fader (následující postup je hlasitý) a vytáhneme pásmo poblíž naší oblasti zájmu naplno. Frekvenci zajezdíme doleva, doprava, až uslyšíme to, co nás zajímá, nastavíme šířku pásma, doladíme znovu frekvenci a vrátíme gain do normálních mezí, kde tuto frekvenci buď potlačíme, nebo naopak zesílíme, podle původního záměru. Tento postup opakujeme u všech pásem, která chceme řešit, a všechny gainy doladíme i poté, co jsme si vrátili vstup či fader zpět. U módů **HPF**, **LPF** jednoduše zapneme pásmo a najdeme

správnou frekvenci na ucho, stejně jako u módu **SHELF**, kde je postup podobný jako u **BELL**, ale již ne tak hlasitý, takže nemusíme nic ubírat. Pokud vše hraje, jak má, není nutno za každou cenu dělat jakékoli úpravy, EQ nemusí být na každé stopě povinně.

COMPRESSOR (dále již počesttěně kompresor) – dynamická úprava, typicky potlačení „střílení“ hlasitých tónů, vyrovnání slabik u zpěvů, potlačení počátku rány u bubnů

v zájmu následného zesílení tónu těla. K tomu je třeba nastavit dobře ATTACK, RELEASE, RATIO a THRESHOLD. Compressor zeslabuje, nezsiluje, jak se kupodivu spousta aktivních muzikantů mylně domnívá. Zesiluje ovládač MAKE UP neboli výstupní úroveň (OUT) kompresoru a tu nastavíme tak, aby vykompenzovala ztrátu hlasitosti, případně ji zvedla na chtěnou vyšší úroveň. Některé kompresory mají tuto kompenzaci automatickou (Adaptive), potom s Thresholdem opravdu roste i hlasitost.

THRESHOLD určuje, od které úrovně signálu compressor pracuje, cokoli nižšího zůstává beze změny.

RATIO určuje, v jakém poměru se zeslabuje signál, který překročí THRESHOLD. Poměr 4 : 1 znamená, že překročí-li signál THRESHOLD o 4dB, výsledná změna bude 1dB, ovšem tak, že útlum o 3dB bude trvat tolik ms, kolik máme nastaveno na ATTACK, a zpět do nuly se vrátí poté, co signál klesne pod THRESHOLD, za tolik ms, kolik máme nastaveno na RELEASE. Tolik k logice věci. Pro rychlé nastavení se dá použít přepínač AUTO (Release, Attack či obojí). Ten funguje v zásadě na převažující frekvenci signálu ve smyslu, čím vyšší dominantní frekvence, tím rychlejší Attack i Release. Je třeba pozorně poslouchat, co nám to kdy dělá, pro začátek dám pár středních hodnot pro manuální nastavení.

ATTACK: cokoli pod 5 ms je krátký Attack, používáme na výškové zvuky

nebo pro eliminaci prudkých změn.

20 ms je konzervativní hodnota, která většinou nic nezkaží, ale také často nestihne zareagovat. Platí, že čím kratší ATTACK, tím menší RATIO. Rychlé změny jsou více slyšet a přehnaný poměr na rychlém Attacku způsobuje zvuk mlácení mrtvou rybou do polystyrenu. Nastavení poměru do extrémních hodnot 20 : 1 a víc můžeme pracovním použít na zjištění, jak dlouhý Attack vlastně chceme v konkrétním případě. Necháme Compressor utrhnout třeba o 10dB (k tomu slouží měřák GAIN REDUCTION / GR) a točíme Attackem tak dlouho, dokud není počátek tónu či rány tak dlouhý, jak potřebujeme. Následně vrátíme Threshold i Ratio do rozumných hodnot.

RELEASE: 50 ms a méně je rychlá odezva, což znamená, že se těžko stane, že by slabá nota následující po rychlé byla pořád ještě ubraná, tak rychle nikdo nehraje. Rychlá odezva je výhodná např. na bubny, jde-li nám o útlum prvotní rány nebo kytary a zpěvy obecně. Naopak při komprimaci komplexních zvuků nebo celých mixů může způsobovat chvění tónu a různé trhání, jak kompresor neustále na něco začíná a přestává reagovat. Konzervativní hodnota je dejme tomu 100 a víc ms, typicky 250 ms. Příliš dlouhý RELEASE způsobuje dýchání nahrávky – je slyšet, jak kompresor pracuje, a většinou zcela mimo rytmus.

Pro začátečnické správné nastavení použijte klidně template nastavení na

konkrétní situaci, pouze mu srovnajte THRESHOLD, ten není a ani nemůže být součástí presetu.

RATIO: poměr 2 : 1 je jemná hodnota hodící se na rychlé časy nebo kompresi mixů (může být i míň), 4 : 1 konzervativní účinná hodnota na cokoli, 10 : 1 a víc extrémní hodnota. Poměr ∞ : 1 znamená funkci LIMITER, tzn. nic nejde přes THRESHOLD (jen to, co proletí přes ATTACK). Většina hardware compressorů má Limiter se separátním Thresholdem a tento Limiter, většinou s pevnými rychlými časy, funguje v kombinaci s compressorem např. jako ochrana proti přemodulování vstupu. Limiter klasicky zkresluje, používáme ho tedy citlivě jen jako regulaci tzv. transients – rychlých dynamických špiček. Limity jsou v plugin verzi většinou samostatně a s automatickou kompenzací útlumu, tzn. o kolik dám Threshold dolů, o tolik mi jde výstup nahoru, s tím, že co bylo nad Thresholdem, bude zalimitováno ∞ : 1 v časech až ve zlomkách ms. Samozřejmě že každá limitace je slyšet, jde o regulérní zkreslení, a musí být dělána s citem, loudness war už je dobojována, doufáme. Zajíždět limiterem do muziky místo do ran je čistokrevná, avšak velice rozšířená a oblíbená prasárna. Nechme si ji proto na mastering, ať máme hnusnou nahrávku na koho svěst.

Většina compressorů má přepínač SOFT KNEE (Overeasy, Interactive), tzn. zabírá dřív než v Thresholdu a v menším poměru. Je to z důvodu

nenápadnosti změny a je dobré mít jej zapnutý až na výjimky, např. u bubnů nebo u technického řešení náhlých ran.

Funkce Side Chain je oddělení signálu, který komprimujeme, od signálu, jenž kompresi řídí. V hardwaru jde o separátní vstup, v softwaru o směrovatelný další vstup (bus). Může jít a často i jde o totožný signál, avšak pomocí filtrů vyřezaný na frekvenční oblast našeho dynamického záměru.

Jak vidíme na obrázku, vstupní signál byl ořezán od 1,1 kHz nahoru, protože jde o basu, která sice slapuje, takže občas cinkne, ale důvodem pro kompresi bylo její občasné bučení. Threshold tedy můžu nastavit na počátek toho bučení, které už tam nechci mít, a Ratio, Attack a Release nastavit tak, aby se bučení srovnalo s ostatními tóny. Na cinkání o pražce compressor nereaguje, protože jsem je předtím uřízl v řídicím signálu (ne v tom, co leze z výstupu, ten zůstává barevně stejný, ale ubírá se jen na bučení, ne na cinkání). Při nastavení Side Chain signálu použijeme tlačítko AUDITION, abychom slyšeli, co řežeme, to nesmíme zapomenout zase vypnout, je to kompresor, ne ekvalizér. Do Side Chain vstupu můžeme přivést jakýkoli externí signál, který nasměrujeme do asociovaného busu, na obrázku vpravo nahoře. Klasickou aplikací je použití

v rádiu, kdy mluvící moderátor ubírá muziku, která se po skončení dialogu vrací zpět (rychlý attack, pomalý release v sekundách). V taneční hudbě se často do Side Chain vstupu dává kopák, který ubírá klávesy, přičemž release čas se nastaví do rytmu, např. na osminu, attack rychlý, cca 1 ms.

GATE/EXPANDER slouží k potlačení či úplné eliminaci nežádoucích zvuků

v záběru (bručení aparátu, pazvuky, dýchání, šum). Dá se využít i kreativně, klasicky např. Gated Reverb, utržený dlouhý hall na virblu – nastaví se katedrální hall, za který se zařadí gate, který po určitém čase hall vypne. Hardwarově se jedná často o stejný obvod jako u kompresoru, jen s odděleným ovládáním.

Ovládače jsou THRESHOLD, RANGE, ATTACK a RELEASE, podobně jako u kompresoru, ale s obrácenou logikou. Signál,

kteřý bude menší než THRESHOLD, bude ubrán o hodnotu RANGE v čase RELEASE. Po překročení THRESHOLD Gate či Expander otevře naplno v čase ATTACK, který má často pevnou hodnotu, nemá kolečko, jen přepínač Slow/Fast. Rozdíl mezi Gate a Expanderem spočívá v tom, že zatímco Gate nezajímá nic pod Thresholdem, Expander ubírá tento signál v závislosti na vzdálenosti od Thresholdu, v logice čím míň, tím míň. Je tedy celkově citlivější a hodí se více tam, kde by Gate způsoboval „vlny“ v hlasitosti nebo lupání. Není tedy logicky tak účinný.

Protože všechny tyto postupy se neustále opakují na všech kanálech, vyvinuli výrobci tzv. Channel Strip, tzn. jeden plugin sdružující dynamiku i EQ. Kromě nativních stripů v každém softwaru jsou tu skvosty, jako je ten na obrázku, emulace ikonických mixážních pultů SSL 4000 a SSL G,

kteřé měly toto vše na každém kanále a všichni jsme je slyšeli na každé druhé nahrávce v osmdesátých a devadesátých letech.

Můžete zde vidět již známé termíny v popiskách, Filters jsou HPF a LPF, HF je High Shelf s přepínátkem Bell, HMF je High Mid Bell, LMF je Low Mid Bell, LF je Low Shelf s přepínátkem Bell, Expander je přepínatelný do funkce Gate, kompresor se dá zařadit za EQ (DYN to CH OUT) a EQ se dá poslat jako Side Chain do kompresoru (EQ to DYN S-C), potom samozřejmě nemáte EQ a musíte si tam zařadit další plugin.

Když si tento či jiný strip dáte do každé stopy, měli byste umět velice rychle nazvučit celou nahrávku bez hledání „správného“ pluginu. Každý si časem najde svůj oblíbený nástroj, tenhle byl můj, přeji hodně úspěchů ve vašem hledání. ☒

Dramaturgie českých rádií

Díl 7.

Série rozhovorů s hudebními redaktory veřejnoprávního a soukromého rozhlasového vysílání

PŘIPRAVIL: ZDENĚK NEDVĚD

MIROSLAV PÝCHA,
DRAMATURG
HEY RADIO

Kolik hudby českých autorů v % vyjádření vysíláte? (Slovensko = zahraničí)

Radio HEY vysílá odhadem cca 15–25 % hudby produkce ČR + Slovensko. Přesný poměr nemáme ani stanoven, ani jej neměříme. Soustřeďujeme se zejména na kvalitní rockovou hudbu z celého světa a to nejlepší z domácí produkce. Máme však i speciální hudební pořady, které se věnují domácí rockové scéně, kde

Foto © archiv Miroslav Pýcha

představujeme i nové či méně známé rockové kapely.

Jaké je žánrové složení portfolia, rozlišujete obsahově denní a noční vysílání?

Radio HEY má ve svém playlistu hudbu zejména v žánrech rock, rock & pop, výběr hudby z 80.–90. let. Ve večerních a nočních hodinách je hudební nabídka širší, je doplněna i žánry, jako jsou jižanský (US) country rock,

vysíláme ale i speciální pořady o jazzu, o blues nebo hudbu z 50.–70. let, tzn. oldies, rock'n'roll apod.

Jaký je váš názor na povinné kvóty (Slovensko, Francie...)?

Žádné kvóty nejsou a nikdy nebyly řešením ničeho. Ať již jde o poměr mluveného slova a hudby, nebo v tomto případě o poměr zastoupení české a zahraniční hudby. Rádia to většinou řeší vysíláním „povinné složky“ v méně atraktivních vysílacích časech (např. v noci). Jediným měřítkem by měla být vždy kvalita hudby a formátové zaměření daného média. V našem případě tedy kvalitní produkce rocku, pop rocku, ať již je to produkce zahraniční, nebo domácí. Je ovšem jasné, že pojem kvalitní produkce je pojem subjektivní a v našem případě vychází z názoru našeho hudebního dramaturga.

Je rozdíl v obsahu portfolia u soukromých rozhlasových stanic a veřejnoprávního rozhlasu a jaký?

Veřejnoprávní stanice by měly plnit širší „společenské“ zadání, vyplývající ze zákona a z jejich poslání. A to ať

již jde o výběr hudby, nebo o obsah, o mluvené slovo. I proto existuje řada programů veřejnoprávních stanic, které primárně vyplňují požadavky menšin (např. vážná hudba apod.) nebo jsou ekonomicky natolik náročné, že by soukromé stanice, které nemají k dispozici takové finanční prostředky, takový provoz nebyly schopny financovat (např. zpravodajský kanál ČRo plus apod.). I proto bývá program soukromých stanic jednodušší a více směřovaný na co největší efekt v podobě zásahu co možná nejvyššího počtu posluchačů, tzn. vysoké poslechovosti.

Aktuálně si i naši posluchači přejí novinky od českých rockových kapel.

Jaké jsou požadavky na zařazení skladby do vysílání? A jaké do prvoplánové rotace? Jaký je oficiální postup – komu má autor nebo producent adresovat nabídku?

Novinky, které zařazujeme do vysílání, vybírá hudební dramaturg a dbá na to, aby se hodily jednak do našeho formátu, jednak aby šlo o hudbu, která se bude líbit našim posluchačům. Autoři se většinou obracejí na naše rádio prostřednictvím e-mailu, kde zasílají ukázky své tvorby. Pokud nás jejich tvorba zaujme, tak se poté domlouváme na zařazení vybraných skladeb do našeho vysílání.

Je tvorba českých autorů konkurenceschopná?

Určitě existuje dobrá česká i slovenská produkce. Aktuálně si i naši posluchači přejí novinky od českých rockových kapel. Píší a volají a chtějí zahrát skladby,

kteří slyšeli např. na koncertech nebo festivalech, a v našem rádiu této hudební produkci rádi dáváme prostor.

Jak probíhá vzorkování (testy) a kdo je oslovován a v jakém množství (mění se složení respondentů)?

Naše rádio aktuálně v tomto směru testy neprovádí.

Jak byste vyvrátil mýtus „Hrajeme jen známé skladby (hity)“? Novinky přece nemohou být známé, hity z nich vytvoří právě jen zařazení do vysílání.

Nevím, jak tento výrok vyvracet. Dobrá hudba si vždy najde cestu k posluchači, např. i v letošním roce vznikla řada nových dobrých českých věcí. V našem rádiu ale hrajeme i starší či méně známé skladby a posluchači bývají překvapeni, že tak dobrou hudbu na jiných rádiích neslyší – a to nás těší. Dá se to považovat za odpověď na tuto otázku?

Zařazujete do vysílání instrumentální skladby?

Ano, ale v poměru k hudební produkci se zpěvem je to určitě malé procento.

Proč se již mnoho let objevují ve vysílání stejné skladby v hlavní rotaci?

Jednak je to dáno konzervativními požadavky posluchačů, kteří si většinou přejí slyšet známé a osvědčené věci. Taková sázka na jistotu. Ale je to dáno i pohledem, resp. přístupem českých hudebních „programátorů“, kteří také chtějí sázet na jistotu a slovo experiment je pro ně cizí pojem. Myslím, že v tom našem českém rádiovém rybníčku se také jednotlivé stanice snaží od sebe „opisovat“. Tzn. když se něco (nějaká hudební novinka) objeví a „zafunguje“ na konkurenční stanici, záhy se to objeví i na ostatních rádiích (formátově podobných). Naše rádio se vydalo trochu jinou cestou a v našem playlistu máme i hudbu „odlišnou“. Při sestavování základního playlistu našeho rádia bylo naší inspirací částečně i vysílání některých zahraničních stanic. Říkali jsme si – hrají skvělou hudbu, ale její výběr se výrazně liší od hudebního výběru českých rádií. ☒

Foto © archiv Petr Vidomus

Jazz Český rozhlas

PETR VIDOMUS,
HUDEBNÍ DRAMATURG
ČRO JAZZ

Kolik hudby českých autorů v % vyjádření vysíláte? (Slovensko = zahraničí)

Řekl bych, že ČRo Jazz vysílá kolem 25–30 % hudby českých interpretů. V jazzu je ale obvyklé, že skupiny, včetně těch českých, hrají často skladby zahraničních autorů (tzv. standardy), takže v tomto ohledu se ten výpočet trochu komplikuje.

Jaké je žánrové složení portfolia, rozlišujete obsahově denní a noční vysílání?

Většinou na podobné otázky odpovídám, že klademe důraz na kvalitní současný jazzový mainstream – po většinu dne jazz, který umí být přístupný širšímu publiku a přitom není nikterak kompromisní či podbíživý. Jazz je samozřejmě široký pojem, dle programového schématu a denní doby poskytujeme prostor jeho

nejrůznějším odnožím a historickým podobám: swingu, bopu, funku, jazz-rocku, worldjazzovým fúzí, elektro-nice a podobně. Tradičnější podoby jazzu u nás mají pravidelný prostor brzo ráno (8.00), po poledni (13.00) a pozdě večer (23.00).

Jaký je váš názor na povinné kvóty (Slovensko, Francie...)?

Ochrana původní domácí tvorby je určitě potřebná a svým způsobem obdivuji systém, který funguje ve Francii, na druhé straně kvóty nepovažují za příliš šťastné řešení. Cesty k podpoře domácí, hlavně menšinové tvorby jsou však různé: v zásadě by postačovala funkční a transparentní grantová politika.

Je rozdíl v obsahu portfolia u soukromých rozhlasových stanic a veřejnoprávního rozhlasu a jaký?

Rozdíl patrný je, už proto, že veřejnoprávní stanice mají své úkoly (podpora menšinové tvorby, regionů apod.) vymezeny zákonem. Proto některé formáty (včetně menšinových, tedy i jazzových pořadů) u soukromých stanic nenajdeme, protože by to pro ně logicky nebylo rentabilní. Na druhé stranu bych řekl, že u masovějších stanic s širěji vymezeným publikem se dramaturgické rozdíly stírají.

Jaké jsou požadavky na zařazení skladby do vysílání? A jaké do prvooplánové rotace? Jaký je oficiální postup – komu má autor nebo producent adresovat nabídku?

Pokud má autor nebo vydavatel dojem, že vydal kvalitní jazzové nebo žánrově spřízněné album, stačí jej poslat na adresu ČRo Jazz fyzicky nebo e-mailem, nejlépe se všemi potřebnými údaji o autorství skladeb, obsazení apod. Pokud je hudba technicky a interpretačně brilantní a nápaditá, většinou není s jejím zařazením do vysílání ČRo Jazz problém. V našem případě neděláme žádné posluchačské testy, nicméně při výběru přihlížíme k určité posluchačské přístupnosti a relativní známosti interpretů v širší jazzové/hudební komunitě. Na druhé straně,

Česky zpívaná písnička středního proudu by dle mého za oceánem nikterak nezaujala, ta konkurence je obrovská. Menšinové žánry a klasika se zřetelným skladatelským rukopisem však nepochybně v zahraničí zaujmout můžou.

naši posluchači jsou vcelku nároční a oceňují, pokud do programu občas zařazujeme interprety sice méně známé, zato však invenční a zajímavé: rádi pro ně tedy objevujeme i něco nového.

Přihlížíme také k naší cílové skupině (většinou muži 30–50 let se značným kulturním rozhledem) a v dramaturgii se snažíme odlišit od jiných stanic ČRo (hlavně Vltavy).

Je tvorba českých autorů konkurenceschopná?

Jak kterých a v jak kterém žánru. Česky zpívaná písnička středního proudu by dle mého za oceánem nikterak nezaujala, ta konkurence je obrovská. Menšinové žánry a klasika se zřetelným skladatelským rukopisem však nepochybně v zahraničí zaujmout můžou. Pochopitelně jen tehdy, pokud se nesnaží bezhlavě kopírovat, ale přináší něco zcela originálního a nového.

Jak probíhá vzorkování (testy) a kdo je oslovován a v jakém množství (mění se složení respondentů)?

Posluchačské testy u jazzového rádia neděláme.

Jak byste vyvrátil mýtus „Hrajeme jen známé skladby (hity)“? Novinky přece nemohou být známé, hity z nich vytvoří právě jen zařazení do vysílání.

Mohli bychom sice definovat jakési ideální formální parametry, které by hit měl splňovat, do značné míry ovšem také platí, že hit vzniká opakovaným nasazováním do vysílání: píseň hraná jednou do měsíce se hitem nestane, jakkoli by byla sebelepší.

Zařazujete do vysílání instrumentální skladby?

U jazzového rádia je situace pochopitelně dost specifická, drtivou většinu programu představují instrumentální skladby.

Proč se již mnoho let objevují ve vysílání stejné skladby v hlavní rotaci?

Řekl bych, že je to dáno silným konkurenčním tlakem, který často vede k malé odvaze dramaturgů a majitelů nasazovat méně známé interprety. Myslím, že veřejnoprávní stanice by tuto odvahu měly mít ze všech nejvíce a nové talenty přímo vytvářet či vyhledávat. Snažíme se o to i na ČRo Jazz. ☒

Nekončíme, jasná zpráva

Půlkulaté pětapadesáté narozeniny oslaví skupina Olympic velkým koncertem, který se uskuteční v sobotu 9. prosince v pražské O2 areně. Český rozhlas Dvojka připravil s frontmanem skupiny Petrem Jandou (75) k výročí Olympiku seriál pětapadesáti půlhodinových vzpomínek na podstatné milníky v historii skupiny nazvaný *Kdo tě líbá...*, Supraphon právě vydává komplet CD *66 nej + 1*, který uchovává zásadní nahrávky Olympiku a je doplněný o novinku nazvanou prozaicky *Ještě to nebalíme* (hudba Petr Janda, text Ondřej Fencel), kterou skupina nahrála letos na konci léta. Nastal tedy ideální čas pro rozhovor s kytaristou, zpěvákem, skladatelem, občasným textařem a kapelníkem skupiny Petrem Jandou. Zastupován od roku 1966, v databázi má registrováno 613 hudebních děl.

PŘIPRAVIL: MILOŠ SKALKA

Když se řekne „padesát pět let Olympiku“, co vás napadne jako první?

Že to všechno strašně rychle uteklo. Sice jsem si ani ve snu nedokázal představit, že by to mohlo vydržet takhle dlouho, ale současně mám pocit, že to nemuselo zase až tak pádit, že se to mohlo trochu loudat. Protože to bylo hodně dobrý, dokonce senzací a na všechno špatný jsem zapomněl. S tím dobrým žiji, a kdyby se to dobrý prodloužilo, tak bych vůbec nebyl proti.

Říkáte, že jste všechno špatně zapomněl, ale přece jenom... V životě, stejně jako v kariéře každé skupiny jsou vrcholy a propady, výhry a pády. Co v historii Olympiku považujete za vrchol, a co naopak za ono pomyslné dno?

První vrchol byl určitě v šedesátých letech a nešlo jenom o muziku. Seznámili jsme se s jiným životem než s tím, který člověk znal pod ochranou rodičů. Byli jsme mladí kluci, něco přes dvacet, ještě jsme bydleli takzvaně doma u rodičů a najednou jsme vylítli z hnízda. Doslova na plný pec ky! Poznávali jsme republiku, hotely, restaurace, bary, kamarádili jsme se spoustou holek a kluků... Byl to prostě nádherný život. A pak najednou přijely tanky, což je pro mou generaci trauma číslo jedna a toho už se nikdy nezbavíme. Já jsem na tom dokonce tak, že když vidím, jak se nějaká taková scéna ze srpna '68 třeba blíží v nějakém filmu, tak to radši vypnu. Jsem z toho prostě špatnej a přitom jsme tady jako Olympic v té době vůbec nebyli, byli jsme zrovna ve Francii.

A co následující dekáda?

Ta byla pořád ve znamení tanků. Přišla ta šílená normalizace, tedy absolutní dno. V roce 1973 jsem dokonce chtěl kapelu rozpustit. Je zvláštní, že v té době jsme také produkovali vůbec nejhorší hudbu v historii skupiny. Jako bychom najednou zapomněli, že existuje nějaký rokenrol. Nad kapelou jsem ztratil vládu, ujaly se jí manažerské kruhy a nejrůznější lidé kolem,

najednou jsem byl vlastně jenom jakýsi doprovodný kytarista a trochu zpěvák. Byla to doba, na kterou fakt hodně nerad vzpomínám. Je to jedno ze dvou období v historii Olympiku, která nemám rád. K tomu druhému se jistě ještě dostaneme...

Jak jste z toho vybědli?

Na konci sedmdesátých let jsem si najednou řekl: A dost! Takhle to dál nejde a takhle to nebude! Olympic jsem já, Olympic na to půjde úplně jinak než dosud. A začal jsem se Zdeňkem Rytířem pracovat na Prázdninách na zemi. Moje představa byla jasná. Jiný styl programu, jiný styl oblékání, jiný styl všeho... Program měl obrovský úspěch, ale za rok přišel úspěch ještě větší. A to byla Ulice. Olympic byl v té době na vrcholu, od šedesátých let podruhé. Vyhrabali jsme se z té hrůzy sedmdesátých let. Byl to takový náš Mount Everest. Ale věděli jsme, že na takovém vrcholu nemůžeme zůstat navěky. Sice to pak logicky šlo dolů, ale jenom pozvolna, pomaloučku. Jenomže do toho přišla revoluce... A nastal druhý propad, podobný tomu předchozímu. Bylo to tak frustrující, že jsem se rozhodl činnost kapely ukončit. To bylo v roce 1993. V dubnu jsme odehráli poslední koncert turné ke třiceti letům skupiny a já byl přesvědčený o tom, že Olympic už nikdy neobnovím. Říkal jsem si, že si třeba založím nějakou jinou kapelu. A taky se mi narodilo dítě, druhá dceruška... Turné sice mělo úspěch, ale měl jsem pocit, že nemá cenu pokračovat dál. Lidé se přišli ze zvědavosti podívat na třicátiny, ale na normální koncert by asi nepřišli. Taky jsme nemohli nabídnout nic nového, žádnou desku jsme nenatočili. Tápali jsme a nevěděli, co a jak dělat... Tak jsem to rozpustil.

Dobře, kapelu jste sice rozpustil, ale musela vám přece chybět...

Chyběla. A moc. Vydržel jsem to rok a půl. Pak jsem si řekl, že bychom přece jenom mohli dát Olympic znovu dohromady. S ostychem jsem začal obvolávat členy kapely. Říkal jsem si, že když mě někdo z nich odmítne,

bude to jasný. Kdyby třeba do toho nešel Milan Broum, tak už bych to dál ani nezkoušel. Ale on řekl: To je super! Skvělý! Jsem připravený! Dali jsme si první zkoušku, na tu atmosféru si dokonale pamatuji. A už se to zase začalo rozjíždět. Natočili jsme novou desku Dávno, která se nám hodně povedla, a byli jsme zpátky. Abych použil onu horolezeckou terminologii, sice nejsme na onom pomyslném vrcholku hory, někdy se dostaneme trochu níž, jindy trochu výš, ale jsme pořád na kopci, ne někde v údolí.

Takže konec Olympiku je v nedohlednu...

Jsmo už zřejmě natolik svázaní s českou muzikou, s českou kulturou, že se nám snad nic hrozného nemůže stát. A konec Olympiku? Kapela skončí tak, že to nikomu neřekneme. Stejně se mě lidé na ulici často ptají: Tak co, ještě hraje? Až si tedy jednoho dne řekneme, že už nás to přestalo těšit, tak to v klidu zabalíme. Teď oslavíme pětapadesátiny, ale už si v kapele potichu říkáme, že se všichni těšíme na šedesátku. To je přece jenom kulatější číslo. V šedesáti by pak bylo vhodné skončit, ale ani tím si nejsem úplně jistý. Jisté je jedno. Olympic zatím nekončí a to je jasná zpráva.

Už v šedesátých letech, kdy jste začal pro svůj domovský Olympic komponovat první písně, jste věděli, že se stanete v podstatě monopolním autorem hudby?

Do té doby jsme hráli samé převzaté skladby a bylo nám v nich dobře. Ale pak jsme si uvědomili, že to přebírání písní nikam a k ničemu nevede, že musíme přijít s něčím vlastním. Nikdo se ale k žádnému skládání neměl a nikdo ani dost dobře nevěděl, jak se to dělá, jak na to. Tak jsme se s Pavlem Chrastinou domluvili, že to zkusíme my dva. Napsali jsme Dej mi víc své lásky, písnička měla obrovský úspěch a my jsme zjistili, že nám to spolu jde. Ale nebyl jsem v kapele sám, kdo komponoval. Skládal také Láda Klein, dokonce i Pavel Chrastina... Texty psal i Franta Čech. Pak přišel na post bubeníka Petr Hejduk, ten skládal hodně, ale protože byl popíkář, byly to popové písničky, které kapele neslušely. Milan Broum zkomponoval dvě instrumentálky, skládá prý i náš nový bubeník Martin Vajgl, ale zatím mi žádnou písničku nenabídl.

Během svého působení v Olympiku jste natáčel i sólově. Ostatně přednedávnm vyšly vaše sólové nahrávky na kompilačním cédéčku nazvaném Ještě držím pohromadě. Co vás k sólovému nahrávání vlastně přivedlo?

Najednou jsem měl písniček moc, kapela jich tolik nepotřebovala, a já nerad ukládám něco do šuplíku, protože tam to jenom zestárne. Rok stará písnička nikdy nemůže říct to, co v době, kdy byla čerstvá. Tak jsem se rozhodl, že čas od času natočím něco na vlastní pěst. Chtěl jsem si to

vyzkoušet, děje se to všude ve světě. Jde tedy o jakousi zcela legální sólovou bokovku.

Máte představu o tom, kolik jste složil písní?

Docela přesnou. Na rozdíl od mnoha jiných autorů si dávám zaregistrovat písně až v tom okamžiku, kdy vyjdou na deskách nebo jsou jiným způsobem užité. Ne hned poté, jakmile skladbu dopíšu. Složil jsem proto spoustu melodií, které někde někam propadly. Nejsou nikde zaznamenané, buď se mi přestaly líbit, nebo na ně z nejrůznějších důvodů nedošlo,

prostě měly smůlu. A já na ně už dávno zapomněl. Ale konkrétně k vaší otázce. OSA registruje kolem devíti set mých skladeb.

Svého času jste v OSA dokonce působil. Jak k tomu došlo?

Koncem roku 1989 OSA svolal všechny zastupované, bylo nás tam strašně moc. A řešilo se, stejně jako všude v zemi, že také OSA potřebuje nové vedení. Někdo za mnou přišel s nabídkou, abych kandidoval do výboru ochranného svazu. Vzal jsem si čas na rozmyšlenou, radil se s manželkou a ta mi řekla, abych to zkusil. Do

prvního porevolučního výboru jsem pak byl zvolen jako člen, předsedou byl Karel Svoboda. Ale neměl na tu funkci čas, tak někdy po roce sám odstoupil. Pak byla další volba a k mému úřadu jako předsedu výboru zvolili mě. Zaskočilo mě to, tak jsem rychle začal studovat všechno, co souvisí s autorským právem, abych nebyl úplně za pitomce. Často jsem konzultoval s tehdejšími řediteli dr. Slaninou, který mi hodně pomohl, abych se v tom úplně neztratil. Předsedou jsem byl sedm let, tedy necelá dvě volební období. To druhé mi skončilo v roce 1997 a rozhodl jsem se, že potřeť

už kandidovat nebudu. Ale problematika ochrany autorských práv mě nadále zajímá. Rád chodím na výroční schůze, kde se hovoří o nových věcech. OSA teď udělal obrovský krok kupředu. A sice to, po čem jsem já volal už v devadesátých letech. A to je přímé vyúčtování, všechno ostatní je špatné... Tím, že jsem se jako obecně známý člověk stal předsedou OSA, jsem si ale pěkně zavařil. Někteří lidé se dodnes domnívají, že jsem OSA založil jako svou soukromou firmu, abych tam mohl vydělávat peníze. Zkrátka že jsem si z toho udělal byznys. Ale já přitom už dvacet let v Ochranném svazu autorském v žádné funkci nejsem, nejsem ani člen výboru, ani dozorčí komise, jsem pouze řadový člen... Mimochodem, OSA oslaví za dva roky sto let existence. Vznikl rok po vzniku samostatného Československa a v mezinárodním měřítku byl jedním z vůbec prvních ochranných svazů autorských. Faksimile dokumentu o jeho vzniku dlouho viselo a snad ještě visí v zasedací síni OSA a mezi devíti podpisy je také autogram Karla Hašlera.

Nikdy jste jako Olympic netoužili po tom, prosadit se v zahraničí? Nebo to z nějakého důvodu nešlo?

Problém jakékoliv domácí kapely prorazit v zahraničí trvá dodnes. Ve druhé polovině šedesátých let jsme se o to snažili my a třeba Matadors, ale nepovedlo se to nikomu. Ale to je vlastně problém všech kapel z takzvaného východního bloku, jako by nás pořád ještě nebrali vážně. Povedlo se to vlastně jenom skupině Rammstein z bývalé NDR, ale to je jiný příběh... Strašně bych nějaké naší kapele přál, aby se stala světovou. Ne že jenom vystoupí na nějakém festivalu nebo zahraje v zahraničním klubu, ale že o ní bude vědět celý svět. Že třeba budu ležet na pláži na Mallorce, z rádia bude hrát hit nějaké české kapely a já se budu napařovat a říkat: Tak tohle je kapela od nás!

Kdybyste měl z těch svých devíti stovek registrovaných písní uvést

jednu, která by charakterizovala Olympic stejně jako třeba Satisfaction kapelu Rolling Stones, která by to byla?

Asi nejspíš *Jasná zpráva*. Ale stejně jako Stouni nemají jenom *Satisfaction*, také v našem případě by se daly jmenovat i další písně. Třeba *Dej mi víc své lásky* a *Želva*, ikonická je také *Bon soir mademoiselle Paris*...

...jsme sice stejně staří jako Rolling Stones, ale zásadní rozdíl je v tom, že oni hrají v New Yorku a my v Berouně. A já v tom Berouně hrají rád.

Co můžete slíbit návštěvníkům narozeninového koncertu, který odehrajete v pražské O2 areně v sobotu 9. prosince?

Koncert bude k sezení. Naši fanoušci už totiž trochu zestárla a určitě by se jim nechtělo celý večer stát. Diváci od nás budou dost daleko, a když budou tleskat, tak je ani pořádně nevidíme, ani neuslyšíme. Mým snem proto je,

abych je na konci koncertu dostal do kotle pod pódium. Aby to vypadalo, že jde o koncert k stání!

A co hosté?

Budou. Ale ne oním klasickým způsobem, kdy přijdou a zazpívají celou písničku. Já třeba začnu zpívat první, možná i druhou sloku a před refrémem ohlásím, že nám přišel pográtulovat ten a ten. A on či ona písničku dozpívají. Žádné rozhovory, žádné zbytečné řeči. Jde mi o to, aby koncert měl spád a tah. Budou tam také překvapení, třeba hned na začátku, ale to nebudu prozrazovat. Připadá mi, že v poslední době se koncerty začínají podobat televizním show. Proto mi jde o to, aby hlavní roli hrála hudba, ne nejrůznější světelné efekty, projekční stěny, skotačící tanečnice s holými břichy... Koncert by měl být pastvou pro uši, ne pro oči. Dokonce si myslím, že není daleko doba, kdy přijde kapela, na pódiu bude jedna žárovka, kapela začne hrát a koncert bude naprosto senzační. Ty nejrůznější berličky nebudou vůbec nikomu chybět.

Kolik koncertů odehraje pětapadesát let sloužící Olympic ročně?

Nějakých sedmdesát. Na příští rok už jich máme také zhruba tolik zaslouvaných. O koncerty naštěstí nemáme nouzi a víc bychom jich ani hrát nechtěli. Šest sedm koncertů měsíčně je pro nás ideální stav. Ale na druhou stranu nemám rád, když se třeba měsíc vůbec nehraje. To znejistím, jestli nám to pak ještě půjde. Ale když se hraje každý týden, jsem spokojený.

Několikrát jste v tomto rozhovoru použil příměr s horami. Je ještě nějaká vysoká hora, na kterou byste chtěli vylézt?

Já bych se spíš vrátil tam, kam patříme. Myslím, že se Olympic dostal někam na Sněžku. Na Mount Everestu jsou třeba Stouni. Ve svém rozhlasovém seriálu jsem řekl, že jsme sice stejně staří jako Rolling Stones, ale zásadní rozdíl je v tom, že oni hrají v New Yorku a my v Berouně. A já

Soudobá vážná hudba je téměř underground

28. dubna oslavil pětadesáté narozeniny významný hudební skladatel a pedagog Marek Kopelent. Při této příležitosti jsem s ním rozmlouval o jeho důležitých životních i profesních milnicích. Zastupován od roku 1957, v databázi má registrováno 166 hudebních děl.

PŘIPRAVIL: JAKUB HORVÁTH

Profesor Jaroslav Řídký, foto © archiv Marka Kopelenta

Vystudoval jste skladbu na HAMU. Který z kantorů nejvíce formoval váš tvůrčí projev? Byl někdo z hudebních skladatelů vaším vzorem?

Bohužel jsem měl to „štěstí“, že jsem byl studentem HAMU v 1. polovině 50. let, kdy na škole vládla těžký komunismus. Co se týče kantorů hlavních oborů, působily zde dvě hlavní skladatelské osobnosti: Pavel Bořkovec a Jaroslav Řídký. Jelikož jsem již při studiích na gymnáziu začal vykazovat značný zájem o komponování, chodil jsem na soukromé hodiny k varhaníkovi dr. Josefu Kubáňovi, který mě doporučil Jaroslavu Řídkému. Stal jsem se tedy po přijetí na HAMU žákem prof. Řídkého, jenž byl umělecky orientován na postromantismus. Během studia jsem pochopil, že tento sloh mně není příliš blízký, což se týkalo i tehdy běžného neoklasicismu. Prožil jsem tedy několik let v uměleckém tápání. Během roku 1959 nás však s Janem Klusákem a Zbyňkem Vostřákem osvítilo mysterium seriální hudby a všichni nezávisle na sobě jsme začali psát tímto stylem, který mně velmi konvenoval. Mým velkým hudebním vzorem v dětství a dospívání byl Rafael Kubelík, jehož jsem obdivoval, když jsem s tatínkem navštěvoval jeho abonentní koncerty.

Marek Kopelent, foto © archiv Marka Kopelenta

V roce 1965 jste byl spoluzkladatelem Pražské skupiny Nové hudby. Co bylo impulzem k tomuto kroku a jaké cíle jste si s ostatními kolegy vytyčili?

Měli jsme potřebu dojít ke společnému programu a manifestovat ho. Inspirovali nás kolegové z Brna, kteří tehdy založili skupinu A podobného ražení. Snažili jsme se například na Svazu skladatelů v rámci memoranda prosadit, aby se tvůrci družili podle toho, jakou hudbu píší, a nikoli podle rozdělení do komisí. Nedílnou součástí našich aktivit byla spolupráce se souborem Musica Viva Pragensis, jehož uměleckého vedení jsme se po nuceném odchodu Petra Kotíka se Zbyňkem Vostřákem ujali. Absolvovali jsme mnoho úspěšných koncertních turné po celé Evropě, protože v té době v zahraničí ještě nepůsobilo mnoho komorních těles tohoto typu. V roce 1973 jsme se Zbyňkem Vostřákem na příkaz z nejvyšších

stranických míst museli soubor opustit, tudíž ostatní členové v rámci vzájemné kolegiality jeho činnost ukončili.

V 60. letech zazněly vaše skladby na prestižních zahraničních festivalech ve Varšavě, Wittenu a v Donaueschingenu. V čem pro vás byla důležitá účast na těchto akcích?

Varšavského podzimu jsem se prvně zúčastnil v roce 1961 a celkem jsem jej navštívil minimálně jedenáctkrát. V Donaueschingenu jsem byl poprvé v roce 1965, kdy mi volal šéf hudebního vysílání z rozhlasu v Baden-Badenu dr. Strobel, abych pro festival 1966 napsal skladbu. Zkomponoval jsem tedy

Musica Viva Pragensis při natáčení v 60. letech pod vedením Zbyňka Vostřáka, foto © archiv Marka Kopelenta

Rozjímání pro komorní orchestr. Bylo to v historii tohoto festivalu vůbec první provedení hudebního díla od československého skladatele. V Donaueschingenu mě zároveň oslovil organizátor festivalu ve Wittenu dr.

Pražská skupina Nové hudby v roce 1965, foto © archiv Marka Kopelenta

Wilfried Brennecke s nabídkou provedení mého díla, z čehož se vyvinula dlouholetá spolupráce. V rámci festivalu v roce 1965 nám se Zbyňkem Vostřákem věnovali celý autorský večer. Díky těmto konexím jsem během normalizace, kdy jsem měl u nás zakázanou činnost, občas dostával zakázky ze zahraničí, což byla z existenčního hlediska velká pomoc.

V roce 1969 jste obdržel stipendium od Deutscher Akademischer Austauschdienst na roční tvůrčí pobyt

v Západním Berlíně. Z jaké iniciativy se tak stalo?

Během častých návštěv festivalu Varšavský podzim jsem navázal přátelství se španělským skladatelem Luisem de Pablem, který byl v Západním Berlíně rok přede mnou, a mohl mě tedy na toto místo doporučit.

Čím vás tato stáž po tvůrčí stránce nejvíce obohatila?

Hlavní náplň tohoto pobytu spočívala v podpoře kulturního života Západního Berlína, města v izolaci. Bylo příjemné,

že jsem se na rok oprostil od každodenního zaměstnání v Supraphonu a mohl jsem se plně věnovat komponování. Za nejdůležitější skladbu, která zároveň reflektovala dobu po 21. srpnu 1968 v Československu, považuji Žaloby pro smíšený sbor, trubku a tympány, kde jsem zvukomalebně využil i řeč napříč různými jazyky. Toto dílo bylo provedeno na přehlídce Tage für Neue Musik v Hannoveru a interpretoval je sbor severoněmeckého rozhlasu. Druhá zásadní skladba Bludný hlas by se dala zařadit do kategorie multimedialní hudby a napsal jsem ji pro sbor, herečku, zvukový pás a čtyři filmové sekvence.

Od roku 1990 působíte jako pedagog na HAMU na katedře skladby. Do jaké míry vás tato činnost naplňuje?

Na HAMU v současné době působím jako externista, protože dle stavených pravidel školy po překročení sedmdesátky už nelze vyučovat hlavní obory, což mě samozřejmě mrzí. Vedu tam však seminář skladby, takže se alespoň jednou týdně mohu setkávat se studenty všech ročníků a můžeme se vzájemně obohacovat.

V letech 1991–1992 jste zastával funkci hudebního experta Kanceláře prezidenta republiky. V čem spočívala hlavní pracovní náplň této funkce?

Tato pozice neobnášela žádné zaměstnání na plný úvazek. Podařilo se mi však prosadit, že prezidentská kancelář pozvala v roce 1992 do Prahy Paula Sachera, což byl švýcarský dirigent a celoživotní mecenáš umění, který existenčně velmi pomohl Bohuslavu Martinů během jeho švýcarského exilu a i po jeho smrti důsledně chránil jeho odkaz.

Na čem právě nyní pracujete?

Dokončil jsem skladbu pro vynikajícího hoboistu Viléma Veverku, hráče na anglický roh a sopránistku. Premiéra byla v říjnu v Brně, protože především v Praze je soudobá vážná hudba považována téměř za underground. ☒

Dobyli svět

Čeští klasikové

Jen ojediněle objevíme v hudební historii období, v němž z jediné země vzejde nevídaný sled výrazných osobností. Po právu se tedy dnes ohlédneme za světovými českými klasiky osmnáctého a části devatenáctého století, kteří dobývali celou Evropu.

PŘIPRAVIL: JIŘÍ HLAVÁČ

Josef Mysliveček, žijící v Itálii, získal za svoji operní, symfonickou a komorní tvorbu nejedno státní vyznamenání a také přídomek Il Divino Boemo. Vídeňana (narozeneho v Kamenici u Třebíče) Františka Vincence Kramáře proslavila po celém kontinentu tvorba pro dechové nástroje. Jeho sextety a oktetty, stejně jako koncerty pro hoboj či klarinet jsou dnes součástí světového repertoáru. Věkem byl o tři roky mladší než Mozart, nicméně přežil jej o čtyři desetiletí. Antonín Rejcha, pražský rodák, později slavný „Pařížan“, dal světu ustálenou podobu dechového kvinteta a sám napsal pro formaci flétny, hoboje, klarinetu, fagotu a lesního rohu 24 rozsáhlých skladeb. Rodoví zástupci Stamiců, kteří vynikali v Mannheimu, se zasloužili o řadu změn v kompoziční, interpretační a dirigentské praxi s tím, že většina z nich je dodržována dodneška. Například doplnění dřevěné nástrojové harmonie o klarinety, orchestrální dynamické efekty – pozvolné zesilování a zeslabování zvuku, echo – a také dirigentské nastudování skladby s pevně ustavenými tempy a plasticitou zvuku. Mannheimský orchestr Jana Václava Stamice se v tomto směru stal vzorem pro desítky mladších nástupců, včetně Mozarta a Beethovena.

Mimořádně osvícenou skladatelskou a pedagogickou osobnost

s mezinárodními vazbami a respektem představoval v Praze František Xaver Brix. V sedmadvaceti letech se stal kapelníkem v metropolitním Chrámu sv. Víta na Hradčanech. A stal se i nejhranější českým autorem, jehož díla pronikla i do sousedních zemí mocnářství. Lidovějším, v Rožmitále působícím protipólem byl Jakub Jan Ryba. Autor v projevu zcela původní, jenž byl i velmi vzdělaným učitelem, hovořícím několika jazyky, což mu dovoľovalo číst filozofické spisy a teoretické práce německých, italských, francouzských či anglických myslitelů v originále. Míra obecné vzdělanosti otevřela řadu možností i Janu Křtiteli Vaňhalovi, rodáku z Hrádku u Nechanic, který se později ve Vídni dopracoval úcty a respektu hudebníků, šlechtických rodin i panovníckých ceremoniářů. Jeho komorní a symfonická hudba se už za jeho života šířila celou hudební Evropou. Mimochodem, byl výborným houslistou, violoncellistou i klavíristou, a tak nepřekvapuje, že hrával v kvartetu s Haydnem, Mozartem a Dittersdorfem.

Dalším výrazným představitelem českého klasicismu, o němž Charles Burney napsal, „že řada jeho skladeb měla zásadní vliv na domácí i světové hudební dění“, byl František Xaver Dušek, o němž si leckdo myslí, že byl jen

vyhledávaným pedagogem, manželem pěvkyně Josefíny Duškové a hostitelem manželů Mozartových na Bertramce. Dušek byl ovšem také autorem desítek skladeb pro různě velká obsazení, s různorodou tematikou. Projevem má nejbliže k Haydnovu galantnímu stylu, ale s plnou originalitou národní i osobnostní. Duškovy kompozice dnes hrají přední světové orchestry a komorní soubory a ctí přitom originalitu a kvalitu autora.

V závěru dnešního zamyšlení se zastavím u Leopolda Koželuha, o němž se historie vyjadřuje rozporuplně. Přesněji řečeno, hudební kvality jsou dostatečně známy a světem uznány, jeho hudební diplomacie je ovšem stále některým badatelům solí v očích. Nicméně – kdož jsi bez viny, hoď kamenem. Koželuh byl hudební autoritou požívající obecné vážnosti a respektu. Že se talentem nevyrovnal Mozartovi, víme a věděl to jistě i on. Co by ale bylo bez takovýchto českých hudebních veličin, můžeme jen odhadovat. Koželuh je dnes řazen spolu s Bendy, Stamici, Vranickými, Rejchou, Myslivečkem, Brixim, Vaňhalem, Voříškem, Kramářem či Dusíkem mezi reprezentativní osobnosti českého klasicismu, o nichž se soudí, že v mnohém připravily hudební a estetické základy První vídeňské školy. ☒

Sean Barry – keltská harfa

Sean je mezinárodně uznávaný muzikant s přirozenou schopností vnímat a reprodukovat hudbu na všech úrovních. Hraje sólově i v kapelách jako doprovodný muzikant. Skládá svou vlastní hudbu. V jeho repertoáru najdeme hudbu irskou, skotskou, keltskou a další hudební styly.

PŘIPRAVIL: SEAN BARRY

Pocházím z anglického Newcastleu, kde jsem žil do svých 19 let. Ve čtyřech letech jsem začal hrát na piano, v devíti letech jsem se naučil hrát na keltskou harfu. Bylo to o prázdninách na skotském ostrově Arran. Kamarádi s sebou měli právě keltskou harfu, která mě na první pohled okouzila. Jakmile jsem ji spatřil, hned mě zajímalo, jaký má zvuk a jak zní. Kamarádi mi ji půjčili a já začal okamžitě hrát takové krátké melodie od C dur. Pochopil jsem její strukturu a porozuměl systému. Začal jsem hrát pouze jedním prstem, pak jsem přidával další. Když jsem se vrátil zpátky domů do Newcastleu, rodiče nemohli uvěřit, že jsem se kromě piana naučil hrát ještě na keltskou harfu, a hned mi ji koupili. Byla z Irska a udělala mi velkou radost. Následně jsem začal poslouchat i keltskou muziku – irskou, skotskou, bretaňskou. Neuměl jsem noty ani partitury. Díky svému hudebnímu sluchu jsem však byl schopen zahrát vše, co jsem slyšel. Po třech měsících se o mně doslechli hlavní šéf irského kulturního centra v Newcastleu, pozval mě a já odehrál svůj první koncert v životě, na nějž přišlo přes 800 lidí. Tehdy, v těch mých devíti letech, jsem neměl vůbec žádnou trénu a na pódiu se cítil skvěle. Pak jsem začal potkávat další lidi z branže a dostal jsem se na folkové ceny v Newcastleu. V 10 letech jsem nahrál své první album. Následovalo mnoho vystoupení s rodnou kapelou USHNA a brzy jsem se stal díky svému osobitému stylu a originálnímu způsobu improvizace vyhledávaným umělcem. Když mi bylo 11 let, doprovázel jsem anglickou hráčku na dudy Northumbrian pipes Kathryn Tickell, spolu se Stingem. Na jejich CD jsem hrál jako host. Poté jsem začal psát a skládat svoji hudbu,

Foto: Ivan Prokop

Foto: Ivan Prokop

vydal jsem dvě desky. Hrál jsem na BBC National music festivalu v Londýně. Dostal jsem několik hudebních cen a certifikátů. Když mi bylo 13, zvítězil jsem na mezinárodní soutěži Velké Británie a Irska jako hráč na keltskou harfu. Cenu za první místo jsem získal pětkrát za sebou. Od svých 15 let jsem hrál celkem v osmi kapelách a prostrídál jsem hudební žánry jako blues, rock, reggae, jazz a věnoval jsem se i keltské hudbě.

Česko jsem poprvé navštívil v rámci turné, na něž mě pozvala německá agentura. Vystupovali jsme v Belgii, Nizozemsku, Německu a Rakousku. Z Vídně jsme přejížděli na poslední koncert do Drážďan a jeli jsme právě přes Českou republiku. V roce 1999 jsem poprvé sám navštívil Prahu. Byl jsem tu 14 dní a okamžitě jsem se do

Prahy zamiloval. Navštívil jsem ji ještě pětkrát a nakonec jsem se rozhodl, že v Praze zůstanu. Asi po 10 dnech v ČR jsem navštívil folkový festival. Byl jsem zvědavý, jaký je v Čechách folklor. Na festivalu jsem se potkal s vynikajícím houslistou Honzou Hrubým. Předali jsme si na sebe kontakty a plánovali nějakou spolupráci. V roce 2001 jsem se dostal do kapely Dickobass, což je takový keltský bigbeat. Hráli jsme všude po Praze a okolí. V roce 2004 jsem vystoupil jako host zpěvačky Lenky Filipové, s níž jsme vytvořili repertoár a začali jsme spolu hrát. Podílel jsem se na několika Lenčiných i Honzových albech. Hudebně jsem se propojil také s jeho dcerou Andreou Hrubou, která hraje perfektně na flétnu, natočili jsme i nějaké videoklipy. Dále jsem měl možnost

spolupracovat s Frantou Černým z Čechomorů, Vládou Mertou, Lubošem Pospíšilem a dalšími.

Keltská harfa není jenom nástroj klasické hudby, ale lze ji použít ve všech hudebních žánrech (bigbeatu, blues, jazzu, rocku, reggae...). Jde o velmi neobvyklý nástroj s nádherným zvukem. Struny zní jako zvony. Má 30 strun, tělo je z mahagonového dřeva. Na keltskou harfu je možné hrát jak akusticky, tak elektronicky přes aparát. Harfa má 4–5 oktáv, od hlubokého G do vysokého tónu A. Sedmitóny a půltóny se hrají pomocí terčů, čili je možné hrát hudbu, kde jsou transpozice, jen je nutné včas přeladit. Harfa má nádherný soundbox, což je tělo nástroje. V soundboxu vzniká zvuk a dlouhé tóny. Není ani těžká, váží 12 kg. ☒

Poetika vydala debutové album

Hudební skupina, která přinesla novou vlnu českého pop rapu a dostala se do českého éteru. Po svých úspěšných singlech *Zkouším žít* a *Každou vteřinou* debutuje deskou *Trinity*, na níž rok usilovně pracovala.

PŘIPRAVILA: ŠÁRKA CHOMOUTOVÁ

Foto © Ondřej Kudyn

Do širšího povědomí jste pronikli především hitem *Zkouším žít*, který odstartoval vaši éru rádiové kapely. Jak dlouho to trvalo, než se vám to podařilo?

DANIEL: Abych to vzal od začátku, tak s Edou děláme hudbu už skoro 10 let, Ondra se pak přidal před rokem a půl. Původně jsme dělali čistý hip hop a postupně jsme přecházeli k popu, pokoušeli se sami dostat do rádií a pořádně se nám to povedlo až po vzniku *Zkouším žít*.

Název Poetika vznikl z citátu Lucia Annaea Senecy, jakou inspiraci vám tenhle římský filozof přináší?

ONDŘEJ: Mě osobně oslovil citát „licentia poetica“. Upřímně, jinak mi Seneca nic neříká. K jeho próze jsem se nedostal, jeho poezie mi přijde nudná a jako řečník a filozof to byl populista, což taky nemám rád. To ale nemění nic na tom, že s některými jeho výroky, jako je například i výše zmíněný, souhlasím.

A jaká je filozofie vašeho života?

ONDŘEJ: Snažím se být šťastný. Žít na bázi nějakého motta nebo přesvědčení je v neutopickém světě fádni.

DANIEL: Dělat všechno, co umím, nejlépe, jak to jde, a na 100 %. Jsem na

POETIKA
TRAVEL

POETIKA

DANIEL HRDLIČKA – zastupován od roku 2016, v databázi má registrováno 12 hudebních děl

EDUARD ROVENSKÝ – zastupován od roku 2016, v databázi má registrováno 10 hudebních děl

ONDŘEJ BREJŠKA – zastupován od roku 2016, v databázi má registrováno 10 hudebních děl

určité věci perfekcionista, což je trochu prokletí.

EDUARD: Mám rád antickou filozofickou školu a zvláště Senecu ml., takže

se snažím řídit mottem Život měříme skutky, a ne časem. Člověk nikdy neví, kdy to tady skončí.

Edo, v písni *Každou vteřinou zpíváš ... každé nové den je výzva, tak řekni si, vstávej a dělej, přišel čas pohnout se z místa... Řídíš se tím?*

EDUARD: Myslím, že už jsem na to odpověděl v předchozí otázce. Snažím se, ale ne vždycky to zvládám. Mám své demony tak jako klady, stejně jako každý z nás.

Máte venku novou desku, s kým jste na ní spolupracovali a jak dlouho vám trvalo, než jste dali materiál dohromady?

ONDŘEJ: Desku jsme si dělali celou sami. Dan k ní složil hudbu a my s Edou texty. Celá se pak nahrála v rooftop studiu u Ondry Žatkuliaka. Je samozřejmě mnoho lidí, kteří k tvůrčímu procesu přispěli, a právě těm děkujeme v bookletu našeho prvního alba, na kterém jsme pracovali zhruba rok.

Co si myslíte o české rapové scéně? Nedávno proběhla medií a po sociálních sítích kauza ve stáji BiggBoss, máš na to nějaký názor? A co vás přivedlo k přání se odlišit se a jít spíše směrem k popové scéně?

Foto © Ondřej Kudyn

naopak poslední dobou hrozně baví Vlasy od Pokáče či Neboj od Davida Stypky.

Jste v podstatě ještě začínající kapela, takže jste v pozici, kdy hudba asi nebude vašim jediným finančním příjmem. Čemu se mimo hudbu věnujete?

DANIEL: Možná překvapivě je. V práci jsme všichni skončili právě proto, abychom mohli dělat hudbu naplno a nejlépe, jak to jde. Zvláště v tomto období vydání desky Trinity a příprav turné s Mirai by to bylo s full-time prací časově neslučitelné. Například já byl marketák, Eda dělal energetiku a Ondra prodával oříšky a čokoládu pro obchodní řetězce. Zajímavá kombinace. A co se týká koníčků, snažím se trochu sportovat, cestovat a trávit čas s přítelkyní a přáteli.

Edo, všimla jsem si, že se angažuješ v politice. Jak víme, politika × hudba je vždy křehké téma. Nebrání ti to v hudebním rozvoji? A co tě k politice přivedlo?

EDUARD: V minulosti jsem byl velkým kritikem společnosti, mnohdy až nad rámec objektivity. Vždy jsem cítil potřebu se vyjadřovat, angažovat a snahu pomáhat ve svém okolí. Jsem tak trochu patriot města, státu i národa. Stát ani národ nezměním, spousta věcí je v nás zakořeněných od roku 1620, možná ještě dříve, a nosíme je v genech, i když si to lidé těžko připouští. Pokud ale chci změnit svět, musím začít sám od sebe, nějakým uvědoměním, a posléze se mohu zaměřit na své nejbližší okolí, protože věřím, že v něm člověk může vždy něco změnit, jelikož je jeho součástí a v mnoha ohledech ho tvoří. To byl ten důvod. Popravdě, jsem špatný politik, protože se necítím být politikem. Snažím se nemít ego, vnímat pohledy a názory svých oponentů. Tím pádem v mnoha věcech nejsem tak striktní, jak bych měl být. Ale беру to jako zkušenost. Čas třeba ukáže, že jsem na té radnici nebyl úplně zbytečně. V hudbě mi to zatím nebrání, kdyby ano, pověsím politiku na hřebík. ☒

Foto © Čestmír Jíra

EDUARD: Je to paradox, ale na střední jsem poslouchal Supercroo, jejich CDs Toxic Funk, Dixxx atd. Jezdil jsem po koncertech, máchal ručníkem nad hlavou a snažil se být jedním z těch rebelů, mnohdy až na sílu. Dnes už vidím spoustu věcí jinak, ale ten sound, který Suprazz vždy měli, byl v ČR specifický a vlastně i oni přispěli k nějaké medializaci hip hopu a rapu. Pamatuju si rozhovor v jedné z celoplošných televizí, kdy jejich oponentem byla

jako moderátorka Kateřina Kristelová, na kterou mnohdy v textech naráželi. Docela vtipný. Dnes už to беру daleko víc s nadhledem než tehdy a současný beef sleduju zpovzdálí. A co nás přivedlo k tomu se odlišit? Asi to, že jsem nikdy nebyl jen posluchačem hip hopu, ale nebránil jsem se ani dalším stylům. Děním hudbu na dobrou a špatnou, žánry poslední dobou neřeším. Když mám náladu, poslechnu si Hentai Corporation, nebo mě

šuplíky textařů

Textařina je řemeslo jako každé jiné. Tedy skoro. Zvládnutá hra se slovy, rytmus jazyka a schopnost vyvolat obrazy je základ. Když se ale takový textař ještě narodí na šťastné planetě a v baťůžku má nadání od Pánaboha, stává se z textaře básník. Táta patřil, a vlastně pořád patří, společně s Koptou, Borovcem, Suchým a dalšími k té generaci velkých básníků, jejichž texty utvářely českou populární hudbu a zanechaly v ní trvalou stopu. Velcí básníci mají tu výhodu, že jim čas neublíží. A přestože tu už víc jak čtvrtstoletí táta s námi není, jeho písničky si lidi pořád rádi zpívají a rádi je poslouchají. A dokud někde pokvetou žlutý růže z Texasu, dokud v Madridu budou slavíci, dokud budou katedrály vrhat stín a dokud bude mít koníček kam pádit, tak bych se tady v Čechách blbý nálady nebál.

Jan Fischer

sbohem lásko

Ivo Fischer

* 23. 8. 1924
† 6. 12. 1990
zastupován OSA od roku 1963
v databázi má registrováno
1465 hudebních děl

Ať bylo mně i jí tak šestnáct let,
zeleným údolím jsem si ji ved.
Byla krásná to vím
a já měl strach,
jak říct když na řasách
slzu má velkou jako hrách.

Sbohem lásko nech mě jít,
nech mě jít bude klid.
Žádněj pláč už nespraví
ty můj nohy toulavý,
já tě vážně měl moc rád
co ti víc můžu dát,
nejsem žádněj ideál
nech mě jít zas o dům dál.

A tak šel čas a já se toulám dál,
v kolika údolích jsem takhle stál.
Hledal slůvka,
co jsou jak hojivej fáč,
bůh ví co jsem to zač,
že přináším všem jenom pláč.

Sbohem lásko nech mě jít,
nech mě jít bude klid.

Žádněj pláč už nespraví
ty můj nohy toulavý,
já tě vážně měl moc rád
co ti víc můžu dát,
nejsem žádněj ideál
nech mě jít zas o dům dál.

Já nevím,
kde se to v člověku bere,
ten neklid,
co ho tahá z místa na místo,
co mu nedovolí, aby se usadil,
aby byl sám se sebou spokojenej,
jako většina ostatních.
Aby dělal jen to, co se má,
a říkal jenom to,
co se od něj čeká.
Já prostě nemůžu zůstat na
jednom místě,
vážně, fakt.

Žádněj pláč už nespraví
ty můj nohy toulavý...

01 naber si hvězdy do dlaní

Petronila Ševčíková

Dřív než uložíš se ke spaní
a sladký sen si přivoláš,
naber si hvězdy do dlaní –
dvě už v očích máš.

Dřív než nastane svítání
a ptáci začnou pět,
naber si hvězdy do dlaní –
o lásce budou ti vyprávět.

Dřív než lilie se rozvoní
probudí tě můj tichý smích,
tak naber si hvězdy do dlaní –
já jsem jedna z nich.

02 bezhraničná láska

Michal Černík

Není není rukou
které by nehladily
A já ti přidám své ruce
aby tě ochránily

Nejsou nejsou ústa
která by nelíbala
A já ti přidám slova
aby tě kolíbala

Není není člověka
který by nemiloval
A já ti přidám lásku
abych tě v ní schoval

Není není domu
který by lásku neprožil
A ty jsi domem mým
abych v něm s tebou žil

03 ukrad jsem ti touhu toužit

Stanislav Pěkný

Byla's mi andělem i mrchou roztouženou.
Na našich nocí žár se nedá zapomenout.
Měla jsi plnej stůl a na něm ty nejlepší laskominy.
Já tehdá bejval vůl a dělal jen samý krávoviny.

Byla's mi oporou, když jsem chtěl světu vládnout.
Vzápětí potvorou, která mi nedá zvadnout.
Tolik jsi toužila a tolik jsi všechno kolem chtěla.
Já chtěl jen jediný, jen aby jsi to měla.

Ukrad jsem ti touhu toužit,
když jsem tebe zbožňoval.
Ukrad jsem ti touhu toužit,
tím, že jsem ti všechno dal.

Chtěla jsi se mnou být a mně to stačilo jen.
„Budem jen jíst a pít, potom se pomilujem.“
Slova tvá nádherná, dokola omílaná.
Běžely stejný dny, noci i stejný rána.

A ten čas nevšední, zevšedněl nenápadně,
i ten žár největší vyzníval jenom chladně.
Co jsem ti udělal? Co jsi mi udělala?
Co jsem ti nedělal? Co jsi mi nedělala?

Ukrad jsem ti touhu toužit,
když jsem tebe zbožňoval.
Ukrad jsem ti touhu toužit,
tím, že jsem ti všechno dal.

Ukrad jsem ti touhu toužit,
tím, že jsem ti všechno dal.
Ukrad jsem ti touhu toužit.
Čert, aby mě za to spral.

nástěnka

Na e-mail nastenka@osa.cz nám můžete zasílat vaše postřehy, novinky, úspěchy atd. Autor in je čtvrtletník, a proto je v případě upoutávky na speciální koncert apod. potřeba informovat nás se značným předstihem. Info pište stručné a jasné, popřípadě doplněné odkazem, kde se ostatní mohou dočíst více. Doporučujeme maximálně dvě věty a nikdy nezapomeňte uvést svůj podpis. Z názvů e-mailů není vždy jasné, o koho se jedná.

Těšíme se na vaše příspěvky!

3. ročník Soutěžní přehlídky nové tvorby pro velký dechový symfonický orchestr 2017

11. ledna 2018 v 17:00 se v Kongresovém sále ČNB na Senovážném náměstí v Praze uskuteční 3. ročník Soutěžní přehlídky nové tvorby pro velký dechový symfonický orchestr 2017. Smyslem a posláním této přehlídky je objevování nových autorů, kteří se nezaleknou již zasetých kliše o dechové hudbě, ale naopak z ní dokážou vytěžit maximum a využít toho, že se v české kotlině zjevně jedná o málo objevené médium. Pořadatelem tohoto podniku je Společnost dechové hudby a v roli interpreta nových skladeb se představí Hudba Hradní stráže a Policie ČR. Taktovky se ujme šéfdirigent tohoto orchestru plk. MgA. Václav Blahunek, Ph.D. Více na: dechova-hudba.cz

Visací zámek slaví 35 let ve stejném složení!

Legendární punková kapela a zakladatel Punkového království, Visací zámek, oslaví 35 let existence ve stejném složení. Oslavy skupina zahájí mezinárodním turné s punkovou formací Pellethead. Skupina z anglického Middlesbrough se zúčastní i tradičního výročního koncertu v pražské Lucerně, tentokrát 16. listopadu 2017.

Biografie Michaela Žantovského HAVEL vyšla jako audiokniha!

Mezinárodní knižní bestseller Michaela Žantovského HAVEL vyšel v audio podobě v podání autora, Jana Vondráčka a Zuzany Stivínové. Přes 550 stran knihy je v audio podobě na 2CD-MP3 / MP3 / FLAC. Zvuková verze biografie podrobně zastihuje nesmírně zajímavé osudy Václava Havla, velké osobnosti naší země, od jeho dětství až do smrti. Autor čerpal z vlastních zážitků a zkušeností, z literatury, rozhovorů, zápisků, Havlových projevů literárních, politických i filozofických.

Omlouváme se

Omlouváme se, v minulém čísle jsme uvedli, že hudbu k filmu Křižáček složila Zuzana Lapčíková. Hudbu ale vytvořila Irena Havlová a Vojtěch Havel.

OSTRAVSKÁ BROADWAY

Za skvělým muzikálem se dnes jezdí i do Ostravy. Soubor operety/muzikálu Národního divadla moravskoslezského uvádí v posledních letech celou řadu světových muzikálů superlativů i vlastní původní tvorbu. Drží dokonce oficiální, v Londýně uznávaný světový rekord: čtyři inscenace krále muzikálu Andrewa Lloyda Webbera (Evita, Josef a jeho úžasný pestrobarevná plášt, Sunset Boulevard a Jesus Christ Superstar) na repertoáru v jedné sezóně. Pátý titul (Kočky) se chystá v příštím roce. Výběr nejznámějších melodií z toho nejlepšího, co se v Ostravě hrálo a hraje, byl nahrán za doprovodu špičkových orchestrů, tedy Symfonického orchestru Českého rozhlasu a Rozhlasového Big Bandu Gustava Broma přímo s představiteli hlavních rolí. Nahrávky z CD Ostravská Broadway vznikly v průběhu posledních let a vychází ve spolupráci agentury Musical-media a Národního divadla moravskoslezského.

Skladatelská soutěž Stonavská Barborka 2018 (6. ročník)

Pořadatel Mezinárodního festivalu komorního a ansámblového zpěvu Stonavská Barborka, Stonavská Barborka, z.s., vyhláší pro všechny autory bez omezení

SKLADATELSKOU SOUTĚŽ STONAVSKÁ BARBORKA 2018 (6. ROČNÍK)

Cílem soutěže je rozšířit repertoárové možnosti zájemců o účast v Interpretační soutěži Stonavská Barborka ve všech kategoriích a obohatit možnosti komorního a ansámblového zpěvu na všech stupních hudebního školství, v domácím muzicírování a profesionálním umění.

Veškeré informace o soutěži: <http://www.stonavskabarborka.cz/html/cz/Skladatelska-SB>.

Kontaktní osoba: doc. MgA. Jan Grossmann, sssb@stonavskabarborka.cz

Miki Kirschner / Robin Král / Jan Lstibůrek SPEJBL A MĚSTO HŘÍCHU – představení pro dospělé a pro teenagery

Tvůrčí tým Miki Kirschner (kmenový autor, režisér a výtvarník Divadla Spejbla a Hurvínka) Robin Král (básník, držitel Magnesie Litery pro děti a mládež 2016), Jan Lstibůrek (muzikant, baskytarista, člen kapely Toxique, cílová skupina Tomáše Kluse) připravili netradiční muzikál, který se nese v duchu noir! Temnější atmosféra, detektivní zápletka, děsivé zpěvy a tance při kterých by se i v loutkách krve dořezal. Jaký hřích tíží Josefa Spejbla a jaké záhady a tajemství ukrývá Hurvíněk? Autoři nabízejí odpověď utkanou z přediva groteskně cynických černobílých detektivek čtyřicátých let dvacátého století.

Představení proběhne 7. 2. 2018, další termíny na www.spejbl-hurvinek.cz

nově vydaná CD

MIRAI

Konnichiwa

Debutová deska Konnichiwa je završením 3,5leté existence kapely Mirai. Nahrávala se v různých studiích a podíleli se na ní čtyři producenti. Na desce se vyjma nikdy neslyšených písní nachází i hity, jako je například Když nemůžeš, tak přidej nebo Cesta z města. Tematicky se dotýká úniku před stereotypy (Dítě robotí, Cesta z města), lásky a žen (Pojď, zapomenem, Divadlo), opouštění mládí a jeho bezstarostnosti (Jedu, Rána v mlhách, Od vody), ale i transcendentálních úvah (Anděl) či životního prostředí (365). Na textech se podílel i písničkář Pokáč. Skladby vznikaly jak v punkovém prostředí sklepa, tak v nejlepších česko-slovenských nahrávacích studiích. Skladby Mirai na YouTube pravidelně přesahují několik milionů zhlédnutí. Kapela má za sebou několik rádiových hitů a stovky koncertů.

IMODIUM

Element

Po singlech Proud a Spirit je to konečně tu! Nové, v pořadí již páté řadové album skupiny Imodium – Element. Novinka, která dle slov kapely měla „nejbolestivější průběh vzniku ze všech dosavadních nahrávek“, letité fanoušky překvapí zajímavým „kořeněním“ vlastního zvuku a posouváním hranic. Napovídají tomu mimo jiné i první dva v úvodu zmíněné singly. Přesto ale Imodium zůstává stále věrno samo sobě, kytarám a melodiím. Potvrzuje to aktuálně zveřejněná píseň Divoká řeka, k níž broumovská kapela zároveň vypustila také lyric video. Na charakteru nahrávky se zásadně podepsalo místo, kde vznikla, tedy zbrusu nové nahrávací studio Kláštera Broumov.

FAST FOOD ORCHESTRA

Struny

Nové album Struny obsahuje celkem jedenáct skladeb. Autory desky jsou kompletně členové kapely, všechny texty si vzal na starost frontman Filip „Fido“ Vondrášek. Nahrávání pak probíhalo v Golden HIVE studiu u Amáka. Prostředky na něj byly získány díky úspěšné kampani na crowdfundingové platformě HitHit. Kapela vyrazí s albem na turné, které završí 21. 12. v pražském Lucerna Music Baru.

JIŘÍ MALÁSEK *Zlatá kolekce*

V roce Maláskových nedožitých devadesátin si na třech CD připomeňme jeho kumšt interpretační, ale také skladatelský. Promyšlený výběr repertoáru z toho nejkvalitnějšího domácího popu, zahraničních filmových témat či předloh na hranici vážné hudby, velká orchestrální aranžmá i citlivě a účinně zahraná klavírní sóla patří do zlatého fondu naší populární hudby. Tyto instrumentálky mají trvalý dar vytvářet příjemnou, slavnostní i relaxační atmosféru. Tato kompilace však Jiřího Maláska zaslouženě představuje také jako autora či spoluautora písní a hudebního doprovodu k filmovým muzikálům, z nichž Starci na chmelu nebo Dáma na kolečkách patří mezi ty nejznámější. Maláskova silná melodická témata si tak zazpívali Karel Gott, Jana Petrů, Jiřina Bohdalová, Josef Zíma a další, v jedné z raných písniček uslyšíte také Hanu Hegerovou. Jako speciální bonus byly vybrány málo známé nahrávky zejména z přelomu 50. a 60. let, včetně těch klavírně mistrovských pro čtyři ruce s Jiřím Bažantem. Jiří Malásek byl a stále je synonymem pro inteligentně líbivou a kvalitní muziku: právě podáváme 58 důkazů.

MIREK ČERNÝ *Balíček karet*

Slavné country album s legendárním titulním songem! Ing. Miroslav Černý, známý spíše jako Mirek Černý, se dožívá osmdesátky! Expert na světovou i domácí country hudbu, rozhlasový a koncertní moderátor, autor mnoha písňových textů, muž s okouzlejícím hlasem. Jeho kariéra od 60. let do současnosti není jen v country stylu, ale především tam je doma. Jeho rádiové pořady s nezaměnitelným rozloučením „Tak ahoj“ jsou stále vítání, jeho spolupráce s kapelou Rangers a dalšími legendární. Jeho životní jubileum si připomínáme reedicí kultovního alba Balíček karet, proslaveného především titulní vyprávěnou epickou skladbou a obsahujícího i další velmi vydařené songy. Prodejem ve statisících důležité, dopadem stále zásadní poslouchání muže doslova a do písmene „in black“.

RADIM LINHART *FN405 Piano Grand Royal*

Nejnovější album skladatele a pianisty Radima Linharta přináší sbírku jemných jazzových klavírních písní. Na CD je dvacet jedinečných melodií, které lze využít ve filmu či reklamě. Stejně tak ale jejich poslech přispěje k navození uvolněné a pohodové nálady ve chvílkách relaxace.

filmové premiéry

8 hlav šílenství

Režie: Marta Nováková

Hudba: Vladivojna La Chia (zastupována od 2003, v databázi má registrováno 148 hudebních děl)

Netradiční životopisný film o ruské básničce Anně Barkovové (1901–1976).

Sovětské Rusko, rok 1921 – mladičká Anna má před sebou hvězdnou kariéru, právě jí vychází první sbírka, prý bude největší ruskou básníčkou, která zastíní i samotného Puškina. O pár let později už se ale tísni v nákladním vagonu, který směřuje do neobydlených stepí Kazachstánu. Nebude to její jediná cesta ani její jediný lágr. Básnička Anna Alexandrovna Barkovová strávila v táborech sovětského gulagu a ve vyhnanství 22 let svého života. Název filmu 8 hlav šílenství odkazuje ke stejnojmenné novele Anny Barkovové, ale i k osmi hlavám – kapitolám, do nichž je snímek rozčleněn. Kapitoly mají každá svůj odlišný styl a každá přenáší diváka do jiného období básniččina života. Jako celek pak skládají strhující příběh výjimečně nadané umělkyně unášené dějinnými událostmi 20. století v Sovětském svazu.

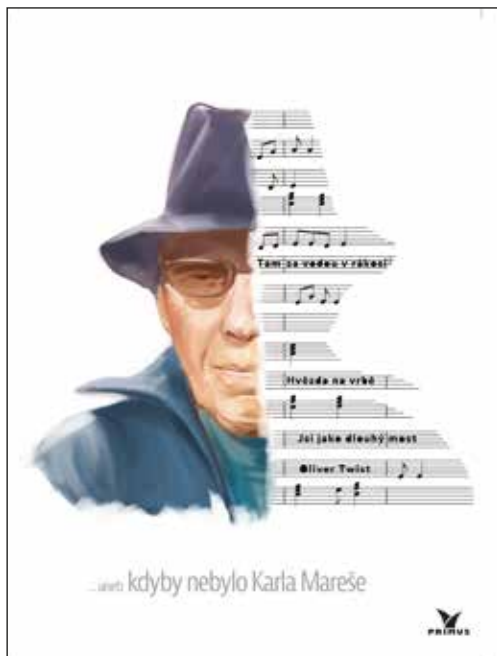

Milada

Režie: David Mrnka

Hudba: Aleš Březina (zastupován od 2007, v databázi má registrováno 85 hudebních děl)

Film Milada je inspirován osudem a životem JUDr. Milady Horákové, které se dotkly mnoha lidí. Odehrává se v letech 1937–1950 a vypráví příběh ženy, v jejíž osobnosti a životě byly morální principy zakořeněny tak silně, že se často ve svých rozhodnutích řídila více svým svědomím než srdcem, a to i za cenu ohrožení vlastní rodiny a sebe sama. Milada Horáková byla popravena 27. června 1950 i přesto, že tehdejší prezident Československé republiky dostal mnoho žádostí o udělení milosti. O milost pro ni žádali např. Albert Einstein, Winston Churchill nebo Eleanor Roosevelt. Ústředními tématy filmu jsou svoboda, boj za demokracii, pravda, láska, naděje, moc a oběť, které jsou velmi aktuální i dnes. Cílem filmu je přiblížit osobnost Milady Horákové, její život a osud, nejširšímu publiku v České republice i zahraničí.

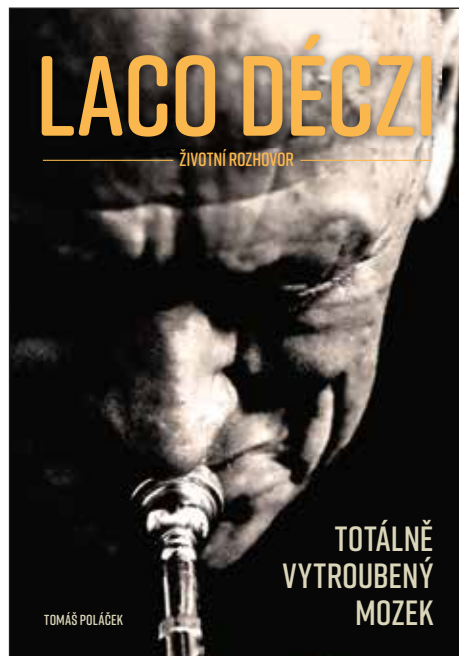
... ANEB KDYBY NEBYLO KARLA MAREŠE

Jarmila Marešová

Kniha představuje Karla Mareše, hudebního skladatele, scenáristu, divadelního režiséra a choreografa, který by v letošním roce oslavil devadesátku. Složil na tři stovky písní, z nichž vzešlo mnoho hitů, které se hrají dodnes. Úspěch měl i s hudbou k takovým filmům, jako je Hoří, má panenko nebo stále živá a oblíbená trilogie o rodině Homolkových, a dalším 40 celovečerním filmům a televizním inscenacím. Objevil a přivedl do světa showbyznysu takové osobnosti, jako jsou Karel Gott, Marta Kubišová, Yvonne Přenosilová, Naďa Urbánková, Josef Laufer, Edita Štaubertová, skupina Olympic nebo Eva Olmerová.

K nedožitému jubileu Karla Mareše vychází v nakladatelství PRIMUS kniha jeho vzpomínek na dětství a mládí, jež prožil v Mladé Boleslavi, a na jeho profesní i rodinný život. Jeho životní příběh uzavírají vzpomínky manželky Jarmily, která celou knihu sestavila a doplnila bohatou fotografickou přílohou, a vzpomínky přátel a kolegů. Součástí knihy je CD s největšími hity Karla Mareše, včetně legendárního Olivera Twista.

Děkujeme Ochrannému svazu autorskému (OSA), že vydání knihy podpořil v rámci svého programu Partnerství.

LACO DÉCZI - TOTÁLNĚ VYTROUBENÝ MOZEK

Tomáš Poláček

Laco Déczi je sprosták, hulvát, křikloun a tak trochu hovado, říká novinář Tomáš Poláček, autor neobvyklého knižního rozhovoru Totálně vytroubený mozek. Slavný jazzový trumpetista pozval Poláčka v létě roku 2017 do amerického Connecticutu, kde posledních třicet let žije. Ráno spolu lovili mušle v oceánu, po nocích seděli u ohně, poslouchali jazz a celou dobu vedli rozhovor, ve kterém se Laco Déczi naprosto otevřel. „Po čase odhodil svou známou masku burana,“ říká Poláček, „a já tak poznal jeho velmi svobodnou, něžnou a hravou duši.“ A taková je i kniha Laco Déczi, Totálně vytroubený mozek – sprostá, urážlivá, politicky nekorektní a místy buranská, ale zároveň hravá a něžná.

VZPOMÍNÁME

Daniel Turoň (30), skladatel, textař

Zastupován od 2012

V databázi má registrováno 1 hudební dílo

Zdeněk Juračka (70), skladatel

Zastupován od 2001

V databázi má registrováno 13 hudebních děl

Jaromír Vilis (87), skladatel

Zastupován od 1955

V databázi má registrováno 16 hudebních děl

Emil Riedl (93), skladatel, textař

Zastupován od 1952

V databázi má registrováno 278 hudebních děl

František Kajetán Zedínek (94), skladatel, textař

Zastupován od 1962

V databázi má registrováno 73 hudebních děl

Ivo Vyhnálek (87), skladatel

Zastupován od 1957

V databázi má registrována 3 hudební díla

Jiří Štrébl (61), textař

Zastupován od 1931

V databázi má registrováno 12 hudebních děl

Ivan Štědrý (82), skladatel, textař

Zastupován od 1964

V databázi má registrováno 103 hudebních děl.

Václav Riedlbauch (70), skladatel

Zastupován od 1971

V databázi má registrováno 127 hudebních děl

Karel Štědrý (80)

Veden v evidenci OSA

Antonín Matzner (73)

Veden v evidenci OSA

Piráctví „prý“ neublíží

Možná jste na některých portálech zaznamenali informaci o studii Evropské komise z roku 2014, která si kladla za cíl zanalyzovat dopady pirátství na prodeje autorsky chráněných děl, jako jsou filmy, seriály, hudba, knihy nebo počítačové hry. Informace o závěrech této studie byla čtenářům těchto portálů podána přinejmenším značně zkresleně.

Pojďme se podívat, co je Evropská komise za peníze daňových poplatníků ochotna financovat.

Autoři si za reprezentativní vzorek EU jako celku zvolili chování spotřebitelů v Německu, Polsku, Velké Británii, Španělsku, Francii a Švédsku. Dotázáno bylo 30 tisíc respondentů. Ze závěrů plyne, že 51 % dospělých a 72 % (!) mladistvých (ve věku 14–17 let) v EU si nelegálně stáhlo nebo streamovalo nějaký druh autorsky chráněného obsahu. Závěry ohledně vlivu pirátství na prodeje jsou prapodivně formulované. Údajně se neprokázalo, že by pirátství na internetu mělo masivní vliv na prodeje. Současně však autoři studie ve svých závěrech pokračují konstatováním, že to nezbytně neznamená, že by pirátství nemělo žádný vliv, jen se to nepodařilo spolehlivě prokázat.

Studie dále ukazuje, že ceny za filmy a seriály jsou pro 80 % nelegálních konzumentů vyšší, než jsou ochotni zaplatit. Ceny za knihy, hudbu a hry jsou obecně na úrovni, kterou by nelegální konzumenti byli ochotni zaplatit. Snížení ceny těchto produktů by tudíž nezměnilo jejich chování.

Co bylo vlastně cílem této studie? Studie se snaží nalézt odpovědi na dvě základní otázky. 1. Jak porušování práv na internetu ovlivňuje prodeje autorsky chráněného obsahu? 2. Jak moc jsou porušovatelé práv ochotni platit za autorsky chráněný obsah?

Samotný cíl této studie je naprosto absurdní. Stejně bizarní by bylo

například bádání, zda má jízda načerno v tramvaji vliv na kvalitu služeb dopravního podniku a jak moc jsou černí pasažéři ochotni platit za jízdenky. Koleje jsou položeny, tramvaj má svoji trasu z konečné na konečnou naplánovanou stejně. Nabízí se tedy podobně absurdní otázka, koho vlastně černý pasažér okradl?

Kde jsou elementární morální hodnoty? Pro své hříchy hledáme krásnější slova, aby to vůči nám neznělo tak syrově. Proto společnost pro okrádání nebo, chcete-li, obohacování se na úkor druhých používá slovo „pirátství“. Jenže kdo je „pirát“? Slovo pirát pochází z řeckého slova *peiratés*, česky *lupič*. Volně by se závěry studie daly parafrázovat slovy „krádež neublíží“. Když na něco nemám, tak si to ukradnu, a ten, komu to bylo ukradeno, si pravděpodobně pořídí věc novou. Tudíž společnost je ve výsledku materiálně „bohatší“.

Tak alespoň duchovně bohatý advent vám přeje

Roman Střeček

První číslo magazínu Autor in vyšlo v zimě 2009

Všechna čísla si můžete přečíst na stránce www.autorin.cz

MYSLÍME **NA** HUDBU

WE THINK **OF** MUSIC

OSA - Ochranný svaz autorský
pro práva k dílům hudebním, z. s.

www.osa.cz